

Parlament in vlada

Dne 22. februarja smo v Avstriji izvolili nov parlament. V parlamentu so po teh volitvah zastopane štiri stranke. OeVP ima 74, SPOe ima 78, VdU 14 in komunisti 4 poslance. Avstrijski parlament šteje torej 165 poslancev.

Po avstrijski ustavi predlaga stranka, ki ima v parlamentu največ zastopnikov, zveznemu predsedniku kandidata za zveznega kanclerja. Ta kandidat ima nalogo, da se pogaja z drugimi strankami o sestavi nove vlade in o delovnem programu te vlade.

Prvi mandat za sestavo vlade je dobil inž. Figl, ki je načeloval avstrijski vladi že od decembra 1945. Njegova naloga je bila dvojna: Po sklepu OeVP bi moral sestaviti vlado iz zastopnikov OeVP, SPOe in VdU. Prezident Körner in predstavniki SPOe pa so dosledno zastopali stališče, da naj bosta v vladi zastopani samo OeVP in SPOe. Če štiri tedne se je inž. Figl razgovarjal na vse strani in njegova naloga je bila neizvedljiva, ker sta si stališči, ki bi jih moral on združiti, le preveč nasprotovali. Ker torej Figl pri svojih poskusih ni uspel, je zopet odložil poverjeno mu nalogo in OeVP je imenoval drugega kandidata za kanclerja in sicer inž. Raaba. Njegova naloga je bila bistveno lažja, ker je imel pristanek OeVP, da sestavi vlado iz zastopnikov samo dveh strank in sicer OeVP in SPOe. V velikem tednu smo torej zopet dobili polnomočno vlado, ki ima pristanek državnega prezidenta in tudi večino v parlamentu. Čeprav so ostali na ministrskih stolih skoraj isti ljudje, moramo vendar beležiti važno spremembo.

SPOe je imela namreč že do sedaj v vladi predsednika stranke dr. Schärfa kot vicekanclerja in inž. Waldbrunnerja, ki je brez dvoma v nazornem pogledu najmočnejši mož socialistične stranke, mož, o katerem sodijo poučni krogi, ki ve, kaj hoče in da ta svoj cilj dosledno zasleduje. Tej Waldbrunnerjevi doslednosti je tudi uspelo, da si je socialistična stranka v vladi od leta 1949 do leta 1953 osvojila močnejši položaj, kakor bi ji pristojal po številu poslancev prejšnjega parlamenta. V vrstah OeVP pa je stal tema dvema zastopnikoma socializma nasproti kancler Figl, ki je že po naravi nagnjen h kompromisom. Tako se OeVP v vladi ni mogla dosti močno uveljaviti, čeprav je imela v prejšnjem parlamentu deset poslancev več kakor socialisti. Z inž. Raabom pa je tudi OeVP poslala svojega najdoslednejšega zastopnika v vlado, torej najmočnejšo osebo, katero ima v svojih vrstah. Raab je tako v nazornem pogledu kakor tudi v svojih gospodarskih načrtih neomajen. Po Raabu se je položaj OeVP v vladi sami ojačil, čeprav ima OeVP v parlamentu samo enega poslanca več kakor socialisti. To je prva bistvena sprememba političnega položaja.

Druaga sprememba pa leži v sledeči zamisli. Do sedaj je bila povezava obeh vladnih strank tako tesna, da so morali vsi vladni predlogi najprej skozi ministrski svet, kjer so bili soglasno sprejeti in potem so bili šele parlamentu predloženi, tam pa so glasovali tako poslanci OeVP kakor tudi poslanci SPOe za predlog vlade. Nova pogodba med vladnima strankama pa predvideva, da vsaka vladna stranka tudi zase lahko stavi predloge in se sama trudi v parlamentu, da bo ta predlog dobil večino glasov. Pri takem položaju pa pripade seveda parlamentu veliko večja važnost kakor je bilo to do sedaj. Do sedaj je imel parlament le nalogo, da potrdi to, kar je ministrski svet že odobrilo, sedaj pa lahko parlament sprejme predloge ene ali druge stranke. Praktično izgleda zadeva tako: če n. pr. stavi OeVP predlog in pridobi za ta predlog poslance VdU-ja, je predlog sprejet in postane zakon, čeprav proti volji druge vladne stranke.

Nemški kancler v Ameriki

Na velikonočni ponedeljek je prispel v new-yorško pristanišče zapadno-nemški kancler dr. Konrad Adenauer. Pred svojim odhodom iz Evrope je dr. Adenauer izjavil, da ne potuje v Ameriko zaradi kake gospodarske podpore, ampak predvsem zaradi evropske obrambne pogodbe. V smislu te pogodbe bi imela nemška vojska v skupni evropski vojski 420.000 mož. Razen tega se želi razgovarjati, kakor je dr. Adenauer nadalje izjavil, z ameriškimi politiki zaradi ureditve posarskega vprašanja, o katerem se bodo spet začela pogajanja med Francijo in Nemčijo sredi meseca maja.

Že v New Yorku se je sestel dr. Adenauer najprej z bivšim ameriškimi visokim komisarjem v Nemčiji, generalom McCloy-em. Nadalje se je razgovarjal z bankirjem Baruch-om in z industrialcem Ford-om. Pri teh je dobil dr. Adenauer zagotovilo ameriških kreditov za nemško industrijo.

V torek se je nato odpeljal dr. Adenauer z Eisenhowerjevimi osebnimi letalom iz Nev Yorka v Washington, kjer so ga sprejeli na letališču ameriški podpredsednik Nixon, zunanji minister Foster Dulles, obrambni minister Wilson in še drugi višji uradniki.

V svojem pozdravnem govoru je podpredsednik Nixon poudaril velik pomen poglobitve dobrih odnosov med Združenimi državami in Nemčijo. Trajno prijatelj-

stvo med tema dvema državama more zelo veliko pripomoči do zagotovitve miru v svetu.

Zgodovinski pomen

Tudi zunanji minister Foster Dulles je v svojem pozdravnem govoru izrazil prepričanje, da želi velika večina Nemcev čim ožjega sodelovanja z vsemi svobodnimi narodi Evrope. Zato pa razgovori med ameriško vlado in nemškim kanclerjem ne bodo važni samo za Nemčijo, ampak bodo zgodovinskega pomena za ves svet. Nadalje je Dulles še dejal, da zasleduje Amerika z veliko pozornostjo prizadevanja evropskih narodov za dosego politične, gospodarske in vojaške skupnosti evropskih narodov.

Z letališča se je odpeljal dr. Adenauer v Belo hišo, kjer ga je sprejel ameriški predsednik Dwight Eisenhower, s katerim se je razgovarjal eno uro. Po tem razgovoru se je posvetoval nemški kancler dalje časa z ameriškimi zunanjim ministrom. Zvečer je bila večja svečanost na univerzi v Washingtonu, kjer je bil imenovan dr. Adenauer za častnega doktorja te univerze.

V sredo sta podpisala dr. Adenauer in ameriški zunanji minister John Foster Dulles pogodbo o kulturnem sodelovanju med Združenimi državami in Zapadno Nemčijo.

Obisk dr. Adenauerja v Združenih državah bo trajal tri dni.

Prvi uspeh v Panmundžonu

V pozni jeseni lanskega leta so bila prekinjena v severno-korejskem mestecu Panmundžonu pogajanja za dosego premirja na Koreji med zastopniki Združenih narodov in zastopniki komunistične Koreje in Kitajske. Pogajanja takrat niso imela nobenega uspeha, ker so zahtevali komunistični zastopniki prisilno vrnitev vseh vojni ujetnikov v njihove matične države. To pa bi pomenilo, da na tisoče in tisoče korejskih in kitajskih vojakov izročijo gotovi smrti. Zato na to zahtevo zastopniki Združenih narodov niso pristali, četudi jo je z vsilo silo zagovarjala Sovjetska zveza.

Zaradi nove taktike komunistov v Moskvi in v Pekingu pa so sprejeli komunisti zavezniški predlog o izmenjavi vojni ranjencev in na velikonočni ponedeljek so se o tem posvetovali zastopniki obeh skupin v Panmundžonu. Po dolgi dobi je bil na tej seji nenadoma dosežen prvi sporazumni uspeh. Komunisti so sprejeli predlog zastopnika Združenih narodov, naj obe vojujoči se skupini sporočita število ranjenih in bolnih vojni ujetnikov, ki jih želita izmenjati. Nato naj bi izmenjali v nevtralnem območju v Panmundžonu vsak dan po 500 ranjenih in bolnih vojni ujetnikov.

Isto velja seveda za predloge SPOe, če glasujejo za te predloge n. pr. poslanci VdU-ja. Tako pripade tudi opoziciji v parlamentu, to je VdU-ju, možnost soddločanja, način, ki v svojem bistvu odgovarja smislu zapadne demokracije. Saj tudi opozicija predstavlja voljo volivcev, ta volja pa naj se uveljavlja tudi v parlamentu, ki sklepa o dolžnostih in pravicah vseh državljanov.

Pri današnjem svetovnem položaju pa bodo gospodarski problemi stali v ospredju vsega vladanja in vseh vladnih skrbi. Avstrijsko gospodarstvo je od leta 1945 črpalo velik del virov za gospodarsko obnovo iz ameriške pomoči. Ta pomoč se je jela pri civilni potrebnosti krčiti in tako bo treba v bodoče z lastnimi sredstvi varčno gospodariti. V prvi vrsti pa bo veljala skrb vlade, da obdrži šiling pri sedanjih vrednostih in da skrbi za zaposlitev armade brezposelnih, ki je dosegla minulo zimo že rekordno številko 280.000.

Tako bi izmenjavali vse težje ranjence, vse lažje ranjence pa bi prevzela neka nevtralna država (ni še določeno, katera) in bi se nato ujetniki mogli sami odločiti, ali se vrnejo v svojo domovinsko državo ali ne. Glavno načelo pri tem je, da ne sme biti prisilno in proti lastni volji vrujen noben vojni ujetnik.

Na podoben način naj bi se nato začela tudi izmenjava vseh ostalih vojni ujetnikov na Koreji, kar bi pomenilo tudi začetek miru na Koreji.

Dr. Dag Hammarskjöld

Ko je koncem lanskega leta odstopil prvi generalni tajnik Organizacije združenih narodov, Trygve Lie, je izgledalo, da zaradi nasprotovanja Sovjetske zveze ne bo mogoče izvoliti sporazumno novega generalnega tajnika te svetovne organizacije. Tajnika izvoli glavna skupščina na predlog Varnostnega sveta. Tam pa ni bilo mogoče doseči sporazumnega predloga peterih veslesil.

Zato je bilo za vse veliko presenečenje, ko je zastopnik Sovjetske zveze pristal na skupni predlog, naj bo za novega generalnega tajnika izvoljen švedski minister dr. Dag Hammarskjöld.

Glavna skupščina je nato na svoji seji dne 7. aprila potrdila skoraj soglasno predlog Varnostnega sveta.

Papež Pij XII. trpečim vernikom

Že dolgo se na velikonočno nedeljo niso zbrale take množice vernikov na Petrovem trgu v Rimu kakor letos na velikonočno nedeljo, ko je govoril vsemu krščanskemu svetu Papež Pij XII. v svoji velikonočni poslanici. — V svojem govoru je sv. oče pozval svet, naj ne omaga v svojem prizadevanju za dosego miru. Vse vernike pa je pozval, naj se ne vdajo malodušnosti zaradi trpljenja, kateremu noče biti konec. Vsi naj zapajo v Kristusa, ki bo pokazal pravo pot za dosego miru in prave svobode. Zato sv. oče še enkrat opozarja vse vernike, naj ostanejo čuječi in naj se ne strašijo nobene težkoče in ovire in naj ne omagajo pri neprestanem delu za dosego miru.

Zapadno-nemški kancler dr. Konrad Adenauer (USIS)

KRATKE VESTI

V Celovcu je bil na seji občinskega sveta izvoljen dne 2. aprila soglasno ponovno za celovškega župana dosedanji župan Peter Graf.

Zdravje koroškega deželnega glavarja Ferdinanda Wedeniga se je v zadnjih dneh znatno izboljšalo, vendar pa potrebuje bolnik vsaj še nekaj dni popolnega miru. Deželni glavar se zdravi v bolnici.

Po poročilih zapadno-nemške vlade je bilo na posledica zadnje svetovne vojne skupno 55 milijonov mrtvih. Od tega števila je Nemcev okrog 8 milijonov, Rusov preko 20 milijonov, Poljakov 6 in Jugoslovancev 2 milijona.

Za nedeljo, dne 7. junija t. l., so razpisane v Italiji volitve v poslansko zbornico in v senat. Poslanska zbornica ima 570, senat pa 330 mandatov.

V mesecu marcu je pribežalo iz Vzhodne Nemčije v zapadno območje Berlina 48.706 beguncev. — „Koliko belogardistov!“ bodo vzkliknili pri „Brez-vestniku“.

Bivši zvezni kancler dr. ing. Figl je prevzel mesto ravnatelja nižjeavstrijske kmečke zveze (Bauernbund), katero mesto je imel že pred imenovanjem za avstrijskega kanclerja leta 1945.

Predstavnitvo nemške evangeličanske cerkve je po dvodnevnem posvetovanju izdalo poročilo, v katerem označuje položaj evangeličanske cerkve v Vzhodni Nemčiji kot izredno resen.

Britanske čete so začele veliko akcijo proti nasilniški organizaciji Mau-mau v koloniji Keniji v Vzhodni Afriki. Pri tem je bilo 24 teroristov ubitih, 36 pa ujetih.

V torek, dne 31. marca, so pokopali na gradu Windsor umrlo vdovo kraljico Mary, staro mater sedanje britanske kraljice Elizabete II.

V Estorilu na Portugalskem je umrl v starosti 60 let vsled srčne kapi bivši romunski kralj Karel II.

Londonski policiji se je posrečilo izslediti in aretirati morilca Johna Chistie-a, ki je v svojem stanovanju umoril vsaj 6 žensk.

V noči na veliko soboto je zadel v Dardanelah švedski parnik „Naboland“ v turški podmorski čoln „Dumlupinar“, ki se je potopil. Posadka je štela nad 90 mož, od katerih sta bila ob času nesreče dva na krovu. Ta dva sta umrla zaradi ran, vsi ostali pa so utonili.

Združene države so dovolile Jugoslaviji še dodatni kredit v višini 11 milijonov dolarjev za nakup živil in surovin.

Za novega župana v Parizu je bil izvoljen z večino glasov René Moatti, pristaš stranke generala De Gaulle-a.

Politični teden

Po svetu . . .

Velikonočni teden je prinesel letos precejšen žarek upanja, da bo mogoče nova vlada Sovjetske zveze le krenila drugo pot in bo omogočila konec bojev na Koreji in nato utrditev svetovnega miru ter sporazumno življenje med narodi. Seveda so pa narodi še nezaupljivi in ne morejo še prav verjeti lepim besedam, dokler ne bodo v večji meri sledila dejanja.

Sovjetske lepe besede

V zadnjih dneh je sovjetska vlada kar preplavalila svet z izjavami o svoji veliki pripravljenosti za mir. Najpreje je podprla kitajski predlog za nadaljevanje pogajanj o premirju na Koreji. Na velikonočni ponedeljek so se v Panmunžonu v Sev. Koreji spet pričela pogajanja za izmenjavo ranjenec in nato za premirje in o vrnitvi vojnih ujetnikov. Tam se bo tudi najpreje pokazalo, koliko zatrdavanja nove sovjetske vlade o pripravljenosti za sodelovanje pri zagotovitvi miru niso le besede brez dejanj.

Po vseh razočaranjih, ki jih v vseh letih doživlja svet s komunizmom in s predstavniški komunizma, seveda ne more prav verjeti tem sovjetskim zatrdavanjem. Boji se, če se za lepimi besedami mogoče ne skrivajo kakšni zahrtni nameni in če vse skupaj ni samo dobro preračunana taktika. Bližnji tedni in meseci pa bodo pokazali, koliko je sovjetska vlada zavrgla politiko Stalina in je v resnici pripravljena sodelovati pri mirni ureditvi sveta in za ureditev dobrih odnosov med narodi.

Že dne 9. marca je naslednik Stalina, sovjetski ministrski predsednik Malenkov, zatrdil, da moreta Vzhod in Zapad mirno živeti drug ob drugem. Pred Vrhovnim sovetom je nato dne 15. marca to trditev ponovil in dne 18. marca je sovjetski zunanji minister Molotov sporočil, da bo sovjetska vlada podpirala pri severnokorejski vladi britanski predlog po vrnitvi interniranih britanskih civilistov. Že 19. marca je predlagala sovjetska vlada sestanek, kjer naj bi se razgovarjali o ureditvi letalstva na mejiasedbenih območjih v Nemčiji. Dne 27. 3. je izdala sovjetska vlada dovoljenje desetim ameriškim časnikiarjem za obisk Sovjetske zveze in dne 28. marca sta Severna Koreja in Kitajska sprejeli predlog o izmenjavi ranjenec in bolnih ujetnikov na Koreji. Dne 30. marca je kitajski ministrski predsednik Ču-En-Laj sporočil, da pristaja Kitajska na predlog Združenih narodov, da se vrnejo po sklenitvi premirja na Koreji samo oni vojni ujetniki v svoje domovinske države, ki to želijo. Dne 31. marca je Sovjetska zveza čisto nepričakovano v Varnostnem svetu pristala na imenovanje švedskega ministra dr. Daga Hammarskjöld-a za novega glavnega tajnika Organizacije združenih narodov. Dne 1. aprila izjavi Molotov, da se Sovjetska zveza strinja s kitajskim predlogom za vrnitev vojnih ujetnikov in poveljnik sovjetskih čet v Nemčiji Čujkov predlaga novo konferenco o ureditvi vprašanja Nemčije.

To so dejstva zadnjih štirih tednov. Za vse to je bila preje sovjetska vlada nesporemljiva. Sedaj pa naenkrat taka sprememba in zato ni čudno, da se ves svet sprašuje, zakaj ta sprememba in če je ta sprememba iskrena.

Zdravniki niso krivi

K vsemu temu pa pride še en ukrep sovjetske vlade, ki je skoraj nerazumljiv. Meseca januarja so obtožili v Moskvi devet zdravnikov, da so povzročili smrt nekaterih sovjetskih velikašev in da so pripravljali smrt nadaljnim sovjetskim vodilnim osebnostim. Zdravnike, med katerimi so bili večinoma Judje, so zaprli in zdravnico Lidijo Timošukovo, ki je takrat „zaroto“ zdravnikov odkrila, so odlikovali z Leninovim redom. Medtem je nenadoma umrl Stalin. Dne 4. aprila pa je sovjetsko notranje ministrstvo nenadoma odredilo izpustitev vseh zaprtih zdravnikov, katerih je bilo kar naenkrat 15 in ne samo 9. V posebni izjavi sovjetskega notranjega ministristva je rečeno, da so vsa priznanja od zaprtih zdravnikov izsilili z mučenjem in drugimi protizakonitimi sredstvi. Zaprti so pa sedaj uradniki, ki so zakrivila obdolžitve zdravnikov in zdravnici Lidiji Timošukovi so spet odvzeli visoko odlikovanje ter jo tudi zaprti. Ves svet je zaradi teh dogodkov v Moskvi postal pozoren in se sprašuje, kaj to pomeni. Vsaka sodba pa bi bila danes še

prezgodnja in bo treba počakati, kaj prinese čas.

Ena prvih posledic nove politike Sovjetske zveze bo verjetno ta, da bodo spet vzpostavljene diplomatski odnosi med Sovjetsko zvezo in judovsko državo Izraelom. Ti odnosi so bili prekinjeni v glavnem zaradi obdolžitve sovjetskih zdravnikov, ki so bili večinoma Judje.

Zanimivo je tudi, da je z letalom odpotoval v Združene države zastopnik bolgarske vlade, ki tudi verjetno po navodilih iz Moskve želi vzpostaviti spet redne diplomatske odnose z Združenimi državami. Ti odnosi so bili pred več meseci prekinjeni, ko je obdoločila bolgarska vlada poslanika Združenih držav v Sofiji, da je ta vzdrževal vohunsko službo na Bolgarskem.

Medtem je odpotoval v Moskvo tudi novi ameriški veleposlanik v Sovjetski zvezi Charles Bohlen, o katerem pravijo, da je najboljši ameriški diplomat, ki je tudi najboljši poznavalec sovjetskih razmer.

Obiski v Ameriki

V Washingtonu nadaljujejo s političnimi razgovori z evropskimi politikami. V zadnjih tednih so bili na obisku že britanski, belgijski in francoski državniki. Te dni pa je prispel v Ameriko zapadno-nemški kancler dr. Adenauer, ki je prvi nemški kancler, ki je kdaj prišel v Ameriko. Gotovo se bo razgovarjal Adenauer z Eisenhowerjem predvsem o novi sovjetski politiki, nadalje pa tudi o evropski obrambni skupnosti, o posarskem vprašanju in o razmerju med Nemčijo ter Francijo, o begunskem vprašanju v Nemčiji in o nadaljnji gospodarski pomoči Združenih držav Nemčiji.

. . . in pri nas v Avstriji

Skoraj šest tednov po volitvah smo le dobili novo vlado. Če jo seveda moremo tako imenovati. V vladi ni namreč skoraj prav nobenih sprememb. Le predsednik vlade, torej zvezni kancler, ni več ing. dr.

Reorganizacija zadružništva v Jugoslaviji

Jugoslovanska zvezna vlada je izdala uredbu o lastniških odnosih in o reorganizaciji kmečkih delovnih zadrug. Ta uredba uravnava bodoče lastniške odnose v kmečkih delovnih zadrugah, vsebuje pa tudi določbe in načela o reorganizaciji kmečkih delovnih zadrug na novih temeljih. Uredba urejuje način izstopanja iz kmečkih delovnih zadrug in lastniške odnose pri izstopu ter končno likvidacijski postopek v slučaju, da zadruga preneha z delom.

Uredba sama je zelo dolga in vsebuje 55 členov ter 7 poglavij. Bistvo te uredbe pa je določilo, da zadruge kmetje ustanavljajo in odnose v njej urejujejo samostojno. Kmetje svobodno vstopajo v kmečko delovno zadrugo in svobodno iz nje izstopajo.

Neposredno, predno je ta uredba bila izdana, je objavil v „Borbi“ (uradno glasilo zveze komunistov Jugoslavije, izhaja v Beogradu) članek namestnik državnega predsednika, Edvard Kardelj, ki utemeljuje potrebo po reorganizaciji kmečkih delovnih zadrug.

Vzroki neuspehov

V članku je najpreje poudarjeno, da „v kmetijstvu ni bilo tako sijajnih uspehov kakor na drugih področjih gospodarstva. Tu so napake in pomanjkljivosti, ki pomenijo največjo zavoro za nagli razvoj proizvodnih sil na področju kmetijstva. Zadružništvo tipa kmečkih delovnih zadrug preživlja zelo resne notranje težave, ki se kažejo v preveč počasnem napredku proizvodnih sposobnosti teh zadrug, v počasnem dviganju storilnosti, včasih pa celo v nazadovanju. — Danes mora biti delovna zadruga grajena na načelu brezpogojne prostovoljnosti in na visoki zavesti njenih članov. Če bo državni ali katerikoli drugi aparat predpisoval zadrugi njene oblike, ta zadruga v svojem razvoju ne bo prišla daleč. Vsako dajanje ekonomskih privilegijev takim zadrugam deluje nasprotno. Velik del delovnih zadrug sploh ni imel pogojev, da bi se razvil, zato je več zadrug zašlo v krizo. Vse tisto pa, kar je treba v gospodarstvu vzdrževati prisilno ali umetno, že po naravnem zakonu ni sposobno življenja. Zato mora biti prvo načelo, da je treba tudi kme-

Figl, ampak ing. Julij Raab. In še dva državna tajnika sta nova, vsi ostali ministri pa so ostali isti.

V dolgotrajnih in precej trdih pogajanjih so končno morali socialisti od svojih zahtev precej popustiti. Prvotno so namreč zahtevali vsaj eno ministrstvo več in pa dvoje državnih tajnikov ter posebno pogodbo, po kateri bi morali najpreje zastopniki obeh strank odobriti vsak zakonski osnutek, ki bi ga nato parlament po naročilu strankinih vodstev izglasoval. Končno so dobili socialisti samo dvoje novih mest državnih tajnikov in sicer v zunanjem in trgovinskem ministrstvu. Izgubili pa so socialisti dvoje mest državnih tajnikov in sicer v ministrstvu za promet (Ūbeleis) in v socialnem ministrstvu (dr. Korp), ker so pri teh ministrstvih mesta državnih tajnikov ukinjena. Dobili pa so socialisti mesto predsednika pri vrhovnem sodnem dvoru (Rechnungshof), ki nadzira poslovanje z državnim denarjem, torej zlasti poslovanje finančnega ministrstva. To mesto je imela doslej ljudska stranka (OeVP).

Ljudska stranka je obdržala število ministrstev, morala pa je pristati na to, da je po en državnih tajnik socialist v zunanjem in v trgovinskem ministrstvu, nadalje je morala prepuštili socialistom, kakor že rečeno, mesto predsednika pri vrhovnem računskem dvoru. Kako daleč gre pogodba o predhodni odobritvi zakonskih osnutkov in skupnih strankinih odborih, bo pokazala šele bodočnost. Verjetno pa bo imel novi parlament več besede pri sprejemanju zakonov kakor prejšnji. Tu se bo tudi videlo, v koliko velja dogovor o medsebojnem podpiranju v parlamentu med OeVP in VdU in to na škodo socialistov.

Nova vlada

v stari izdaji je sestavljena takole:
Zvezni kancler: ing. Julij Raab (OeVP).
Podkancler: dr. Adolf Schörf (SPOe).
Minister za notranje zadeve: Oskar Helmer (SPOe).
Minister za pravosodje: dr. Josef Gerö (neopredeljen, toda bliže SPOe).
Minister za prosveto: dr. Ernst Kolb (OeVP).

Minister za socialno upravo: Karl Maisel (SPOe).

Minister za finance: dr. Reinhard Kamitz (neopredeljen, toda bliže OeVP).

Minister za kmetijstvo in gozdarstvo: Franc Thoma (OeVP).

Minister za trgovino in obnovo: Josef C. Böck-Greissau (OeVP).

Minister za promet in podržavljeni podjetja: dipl. ing. Karl Waldbrunner (SPOe).

Minister za zunanje zadeve: dr. Karl Gruber (OeVP).

Državni tajnik v notranjem ministrstvu: Ferdinand Graf (OeVP).

Državna tajnika v trgovinskem ministrstvu: dr. Fritz Bock (OeVP) in ing. Raimund Gehart (SPOe).

Državni tajnik v zunanjem ministrstvu: dr. Bruno Kreisky (SPOe).

Nova vlada je bila zaprisežena na veliki četrtki dopoldne. Po zaprisegi je novi zvezni kancler ing. Raab v svoji izjavi časnikiarjem izjavil, da bo prva naloga nove vlade: podaljšanje proračuna za tekoče leto, zmanjšanje brezposelnosti, zagotovitev denarne vrednosti in izboljšanje življenjskih pogojev vsemu prebivalstvu.

Zanimivo je, da je v novi vladi finančni minister spet dr. Kamitz, proti kateremu je bil naperjen velik del volilnega boja socialistične stranke.

Nova vlada bo predložila svoj program državnemu zboru v sredo, dne 15. aprila, ko se spet sestane državni zbor.

Novi kancler ing. Julij Raab je bil rojen dne 29. novembra 1891 v St. Pöltnu na Nižnjem Avstrijskem. Leta 1927 je bil izvoljen za državnega poslanca na listi takratne krščansko-socialne stranke. Leta 1934 je ustanovil Združenje industrijcev, leta 1938 pa je postal minister v takratni Schuschniggovi vladi. Po priključitvi Avstrije tretjemu rajhu mu je bilo politično delo onemogočeno in je vodil svoje gradbeno podjetje, leta 1945 pa se je vrnil v politično življenje. Takoj je ustanovil avstrijsko gospodarsko združenje in kmalu nato je postal predsednik trgovskih zbornic. Leta 1951 je bil izvoljen za predsednika Avstrijske ljudske stranke (OeVP).

Pri sestavi nove koroške vlade pogajanja med strankami v zadnjem tednu niso napredovala. Verjetno bodo z razgovori nadaljevali, ko ozdravi deželni glavar Ferd. Wedenig, ki je precej težko obolel na ledvicah in je moral v zdravniško oskrbo v bolnico.

Menda za 1. april

„Brezvestnikarje“, ki sicer nimajo radi opravljanja vest, pa le nekoliko peče vest. Krčevito se trudijo, da bi svojim maloštevilnim bralcem dokazali, kako so narodni. Z zavijanjem stavkov in besed so poskušali sestaviti neko skrpucalo, ki pravi, da je narodno zaveden tisti, ki voli nemško stranko. Germanizacijo pa pospešuje oni, ki voli slovensko stranko.

Gospod, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo, kaj pišejo in kaj govorijo!

Preje so slavili Stalina kot rešenika in odrešenika vseh malih narodov in so napadali socialiste kot reakcionarje, Churchilla pa kot največjega vojnega hujskača. Danes pa so socialisti napredne evropske sile, čeprav po vseh občinskih odborih na slovenskem Koroškem dosledno glasujejo proti vsemu, kar bi moglo biti vsaj videz, da na Koroškem živijo tudi Slovenci.

Od leta 1945 do 1948 so z vsemi intrigami dokazovali, da edino sodelovanje s komunizmom odgovarja napredni liniji. Danes je povezava s socialisti znak naprednosti, ker pa v tretje rado gre, bodo verjetno našli še kakega novega zaveznika. Doba tega političnega spreobrnenja še ni čisto jasna, so li to tri-ali petletke! Kar korajžno naprej, tovariši!

Mimogrede bi se vprašali, kje neki je bil tiskan koledar, katerega se poslužujejo tovariši okoli „Brezvestnika“, da so tako popolnoma zaspali letošnji veliko noč. Oslanskem božiču so navodila verjetno prišla prepoznano in tako so posvetili v „Brezvestniku“ še nekaj vrst tudi prazniku samemu. Sedaj ob veliki noči pa so bili pravočasno posvarjeni in tako seve za „Brezvestnik“ in njegov krog tudi ni bilo več velikonočnih praznikov. Koroški Slovenci pa tudi take pojave vestno beležimo in ko bodo našli „Brezvestnika“ zopet nov koledar, jih bomo spomnili na njihovo menjajočo se prakso — Kako je že ime tisti živali, ki vedno menja barvo, da se najbolj prilagodi okolišč, v kateri živi in kakor je najbolj donosno za pridobivanje in nabiranje hrane? Da, da, — kameleon! —

Kdo govori o zmagi?

(Iz češkega dnevnika)

List „Die Furche“ je objavil v štev. 11. z dne 14. marca t. l. članek, ki ga je napisal Albin Bráf. Neki Albin Bráf je bil pred desetletji avstrijski kmetijski minister in je bil znan med avstrijskimi češkimi ministri v bivši avstroogrski monarhiji. Bil je zelo dober prijatelj našega Grafenauerja. Ni nam znano, dali je pisatelj članka v „Furche“ sin ali sovodnik omenjenega avstrijskega ministra. Članek bo gotovo zanimal tudi naše bralce.

Albin Bráf piše:

„Kdo govori o zmagi? Svet o Slovanih ali nima nobenega pojma ali pa so misli, ki jih ima, zelo romantične. Z usmiljenjem se jim smehljamo, ko te misli pričajo o popolni nevednosti. Slovani sami pa o svojih ljudeh spet sodijo lepo, večkrat prelepo. Dsotojevski in drugi pisatelji so tem mislim dali izraz in so ta mnenja oblekli v lepe besede. Smisel teh besed pa je bil, da so Slovani poklicani biti svetu rešitelj, da je njihov poklic mesijanski. Ta beseda je sicer lepa, toda ni pametna. Saj more ta misel vzbuditi križarsko domišljijo, ki naj bi človeškemu rodu prinesla odrešenje. Ta trditev pa je zmotna, ker je odrešenje že dovršeno.

Res je, da je v svetovnem božjem načrtu vsakemu ljudstvu dana posebna naloga. V srednjem veku so trdili: Naloga Nemcev je biti nositelj imperija — vrhovne oblasti, naloga Francozov je biti magisterij — učiti svet, vloga Italijanov pa bi bila biti nosilec sacerdotiuma — duhovniške oblasti. Zgodovina je pokazala, v koliko so posamezni narodi to namišljeno jim nalogo izpolnjevali. Tudi mi Slovani imamo svoj poklic, svojo posebno nalogo. To je gotovo, toda kakšno? Mogoče je nam odločeno, da prinesemo v svet nekaj zapuščenosti in trpljenja z Olske gore, nekaj tiste žeje in tistega molka. Morebiti nam je treba samo nekaj vztrajnosti, da bo naša naloga dovršena in po njej pride vstajenje. Na tisti dan je treba čakati. Kdo naj zato danes govori o zmagah? Prestati sedanjost, to je vse!

Kdo govori danes o zmagi? Z zvenceimi besedami smo govorili pri nas o zmagi v februarju leta 1948. Toda kaj je posledica te zmage? Na Češkem, ki je dežela sladkorja, je izginil sladkor, na Češkem, ki je dežela premoga, je izginjal vedno bolj premog. Izginjali so spisi o „dobrem vojaku

lastna Siena, v sv. Tomažu Moru angleška plemenitost, v našem češkem svetniku sv. Janezu Nepomuku pa odseva češki molk!

Češka je dežela molka, je otok molčanja. Molk je naša lastnost, tako tesno povezana z nami, kakor barva obraza. Te svoje lastnosti se ne bomo mogli nikdar znebiti. To lastnost smo si pridobili v mnogih stoletjih in v katastrofah, ki so šle preko nas. Ob tem molku se je marsikaj zdrobilo. Zdrobilo se je tako, kakor je Zveličarjev molčeči pogled strl Petrove grehe, strl Kajfovo hinavščino in Pilatovo oblast. Spričo tega molka se razblinjajo v nič zmage tega sveta. Kdo še govori o njih?

Grozno je človeku, ako mora biti sam. Še strahotnejše pa je, ako ne more biti nikdar več sam. Človek izgubi samega sebe, izgubi svoje bistvo, ako ne more nikoli več premišljovati o sebi. Ravno to pa hoče doseči vsak totalitarni režim. Taka vlada hoče zabrisati v ljudstvu bistvo človeka. Tak režim si prizadeva z vsemi sredstvi, da člo-

veka ne pusti nikdar samega. Ko opravijo ljudje pod tako vladavino svoje delo, morajo k vsem mogočim shodom in sestankom ter zborovanjem, na slavnosti in manifestacijah. Kdor se hoče od te masovne, od te množične skupnosti tudi samo za trenutek odcepeti, tega pošljejo v prisilni kolektiv, na prisilno delo. Nikdar ne sme nikdo biti sam in tako polagama ugaša njegova bitnost.

Proti temu pa se moramo boriti z vso silo, da bi zamrla v nas naša bitnost. Obdati se moramo z molkom, z železnim zastorom molka, v katerem se vse zdrobi.

Kljub vsemu temu bo naš čas zapustil široke in močne sledi. Pri tem pa je dejstvo, da se ne more nikdo iztrgati iz korenin, iz okolja, v katerem je vzrastle. Vsakdo nosi s seboj in v sebi svojo dediščino. Na nas se je že prevečkrat nabijalo, nabijalo, kakor se nabija tudi sedaj. Bili smo nakovalo, kakor smo nakovalo tudi sedaj. In česa naj si pri vsem tem še želimo? Mogoče vojne, ki naj bi nas rešila sedanjega stanja? To bi bila blaznost! To bi bil pogin nas vseh! Ali pa naj mogoče ostane vse tako kakor je? Ne, tudi to ne! Toda, ne imejmo preveč želja. Imejmo samo eno samo željo in ta je, da vse to prestanemo, da vse to preživimo. Vse to prestati, to naj bo naše geslo!

Casi so se spremenili: spet se vrnil je kolač. Miza se je zašibila pod težino mastnih krač.

Pirhi zopet se smehljajo z mize, rdeči kot škrlat, kakor nageljni poleti na gredicah sredi trat.

Hvalna pesem aleluja zdaj razlega se povsod. — Kuge, lakote in vojne nas obvaruj, o Gospod!

L i m b a r s k i

Sinica

Na vrtu pred hišo na veji sedi na okence gleda — saj se že mrači, pa ni še dobila večerje, in glavico stiska med perje;

Otresel je veter vse listje z dreves, obrano je sadje z grmičev; prirejata sever in burja svoj ples, nikjer ni več najti črvičev.

Stopila pred ptičko je sončna [pomlad.]

Vsa lepa, cvetoča in mila; ni vedela takrat, kaj mraz je in glad, tri ljubčke je v gnezdu gojila.

A prišli so časi trpljenja in tug, brez svojcev na veji sameva. zapustil siroto nezvesti je drug, zdaj sama ostala je reva.

Dve hčerki in sinček — o kdaj jih že ni!

Skrivaj so iz gnezda zleteli. Skrbi jo, kako se jim danes godi tam daleč, kje v tuji deželi.

Pomiri se, ptička! Poznan mi je svet, ki trudnim odreka krepičilo. — Oj, pridi na moje se okence gret, kjer najdeš obilo kosilo.

L i m b a r s k i

Ko se prašič nažre, prevrne korito.

Vere vladajo svet.

Tudi železno srce omehčaš z zlatom.

Od enega udarca hrast še ne pade.

PROCESIJA

(Za Veliko noč 1953)

Po cesti vije se sprevod, zastave plapolajo, zvonovi pritrkavajo, in orgle vmes igrajo.

V procesiji Zveličar gre, za nas krvavo bičan, iz skalnega je groba vstal častit in povelečan.

O, velik dan, vstajenja dan, naš blagoslov in zdravje! Spomin na praznik svetih ran, na križ in zmagoslavje.

Krilatci hvalnico pojo, vijolice duhtijo, livade Ga pozdravljajo in zmage dan slavijo.

Pomlad hiti od vseh strani na svoje godovanje; prihaja, ker Gospod živi — o sladko praznovanje!

Stopimo v vrsto tudi mi, bandero je razvito; Zveličar kaže pot v nebo pred nami zmagovito.

L i m b a r s k i

Velikonočni spomini

Vojna, ta nesrečna vojna, ta je tisti požeruh, ki iz ust nam je odjedel, pleče, gnjat in beli kruh.

Kmečka miza brez kolača, čudna slika za oko! In če z njim odide krača, potlej je zares hudo.

Votlo so bobneli sodi, takrat na Veliko noč; zavalili smo jih k vodi, da ne počij jim obroč.

RADIONWEISS - schönstes Weiss!

J. Š. Baar — Al. Nemeč:

ZEMLJA IN LJUDJE

ROMAN

(dvanajsto nadaljevanje)

Cimbura se je z bičem dotaknil Divje, s koleno stisnil Dobraka in kljub klancu sta živali drveli z velikanskimi skoki, da sta se z nogami komaj dotikali tal. Šele tedaj, ko so pritekli do gozdarske kočice, je Cimbura pritegnil povodec in konje polagama zadrževal v teku. V Dobriš so privozili v navadnem drncu.

V gostilni „Na knežjem“ je bila zbrana že vsa mestna gospoda in čakala gospoda svetnika. Tudi gospe so prišle in iz sobe je odmevala godba in ples.

„Aha, imate nove konje,“ je že od daleč klical hišnik in silil k prehodu, da bi pomagal izpreči. Poznal je Cimburo in kočijo, konj pa ne.

„I, nimam, to so isti konji.“

„Imeli ste rjavce, to pa so sivci šarci.“

„Pogladite ju.“

„Hišnik je pogladil Divjo po boku. Kepa pene mu je ostala na dlani. Šele tedaj je opazil, kako sta spehana, brez sape, da se jima noge tresejo in vse telo živčno trepetata.

„Ali so se splašili?“ je vprašal hlapec.

„Nečesa so se prestrašili pod klancem in od tam so v diru tekli do sem. Misli sem si: Le divjajta, saj si bosta odpočila,“ je malomarno govoril Cimbura in z vso močjo otiral s šopom slame enega, hišnik pa drugega konja. Nato sta oba zavila v odeje in ju dolgo v noč vodila po velikem trikotnem dobriškem trgu, preden sta ju odpeljala na dvor v gorki hlev. To noč je spal Cimbura z njima in se ni niti za korak odmaknil od njiju. Tudi večerjo so mu morali tja prinesiti — bokal piva je tu izpil in pokadil pipo.

Slavnostni večer v čast gospe Miltnerjevi se je zavlekel do poznih jutranjih ur. Gospod svetnik je Cimburi naznanil, da se pred poldnem ne odpeljejo. Tokrat se Cimbura ni jezil nad tem. Zjutraj je nakrmil konjčiča. Proti poldnevu je jahal s hišnikom k dobriškemu ribniku, da bi ju okopal. Ko sta se vračala, sta konja znova bila razposajena. Ustavljala sta se, se vzpenjala in se vrtela kakor gospodični.

„Imam konje, lepe, vrance, to so konji moji,“ si je veselo godel na Divji Cimbura.

IX.

Z vožnjo v Prago in s srečno vrnitvijo je spet zraskla Cimburova slava. On sam je skromno mirno odgovarjal na vsa vprašanja. Razdal je darila, ki jih je prinesel znanec. Povedal je, kar je videl in slišal, in se spet posvetil vsakdanjemu delu, kakor da te vožnje sploh ne bi bilo.

Ni pa molčal svetnik Miltner. Vse je povedal Kovandi in po njem poslal zlatnik — majhen rumen cekin — Cimburi za spomin in v dokaz priznanja. Sedaj pa se je razgovoril Kovanda.

„Petih se ni ustrašil. Pet jih je bilo.“ je razlagal doma gospodinji in otrokom.

„I, kdo pa ve, koliko jih je bilo? Jaz vem samo za dva.“ je mirno zamrmal Cimbura.

„Gospod svetnik ve. Videl je skozi okno. Dva si podrl na tla.“

„Jaz sem le enega, drugega sta konja. Skokoma se je pogljal proti njima, hotel ju je napasti, toda konja sta se že otrešla prvoga strahu in se spustila v dir. Kakor slepa sta drvela prek njega,“ je hlapec rajši več pripovedoval o konjih kakor o sebi in na široko in podrobno slikal vožnjo po dobriških gozdovih.

„Napela sta se kakor struni — glava, hrbet in rep, vse je bilo v isti črti. S trebuhom sta se skoraj dotikala tal. Izpod kopit so se v temo sipale iskre, kakor kadar kovač podkve kuje. S tako silo sta se odbijala od tal, da je gramoz iz trde ceste škropil naokrog. Eno uro, dobro uro poti v klanec sta pretekla in se nista zasopla ne se ustavila, ne šepala in ne popustila, temveč sta kakor jelena dirjala in nesla mene, kočijo z gospodom svetnikom in gospo in z vsem, kar je bilo na njej, tako, kakor da ne bi čutila ničesar za seboj. Povem vam, očka, da v vsem piseškem okraju ni takega para, ki bi to zmogel,“ je končal Cimbura ob globoki tišini vseh, ki so ta večer prišli v vas k županu Martinu Kovandi.

Tudi v Pisku v kazini, med meščanci in uradniki so vedeli mnogokaj povedati o junaškem Cimburovem dejanju. Tako se je zgodilo, da se je vsak, ki je hotel v Prago, obrnil na hradiškega Kovando: „Ali ne bi mogel Cimbura z menoj v Prago?“

Ko so vožnje bile vedno pogostejše, je modri kmet spoznal, da se ne da z enim parom vozariti in kmetovati. Zato je neko nedeljo po blagoslovu poklical Cimburo v sobo.

„Cimbura, koliko denarja imaš?“ ga je naravnost vprašal.

„To, kar znese petletna služba pri vas in delež z doma.“

(Nadaljevanje na 4. strani)

„Svejku“, izginila je stara narodna pesem „Kje dom je moj“, izginila so božična drevesca ter jaslice. Vse to je dokaz, da je postajalo življenje vedno bolj trdo, da je izgubilo svojo lepoto in toploto, da je izgubilo humor in šegavost. Brez domovine smo, brez luči. Kdo naj potem še govori o zmagi. Preživeti ta čas, to je vse!

Vzhodni Slovani, veliki slovanski narodi naša Čehe komaj še smatrajo za Slovane. Praviijo, da smo že utonili v Zapadu. Res nas je zapadno življenje popolnoma prevzelo, zapadno je naše mišljenje, zapadno celo naše življenje in zapadna je tudi naša vera. Tudi naša šegavost je bolj podobna angleški kakor ruski. To mora priznati vsak, kdor pozna Gogolja. Vendar pa imamo tudi lastnosti, ki pričajo, da smo še povezani z ostalimi Slovani. Četudi že stoletja pripadamo Zapadu, vendar te vezi še niso pretrgane. Zelo značilna naša slovanska lastnost je, da se moremo takoj obdati z „železno zaveso“, da se moremo nekako pohujstiti in skriti, kadar nas poizkuša uničiti teror, nasilstvo, brutalnost. Tedaj se obdamo z „železno zaveso“, v katere notranjost nihče ne more pogledati in prodreti. Ta „železna zavesa“ zakrije, brani in tudi reši zadnji ostanek našega bitja, da ga nobena sila ne more izbrisati in ne uničiti. Ta slovanska lastnost nas je tekom stoletij zgodovine že večkrat rešila. Ta lastnost nam je pomagala, da smo mogli prestati tudi največje narodne katastrofe. Ta lastnost je omogočila, da se tudi šibkejši ne utopi. To nam je omogočilo, da sicer nismo zmagovali, vendar pa smo prestali tudi največje nevarnosti in prestati — to velja vse, to pomeni vse!

Vsak narod ima svoje svetnike. V teh svetnikih odseva nēbeška domovina, za katero so stremeli. V njih pa odseva tudi njih zemeljska domovina, v kateri so se rodili in v kateri so živeli. V sv. Francišku se izražava ljubezniva Umbrija, v sv. Katarini ob-

CELOVEC

Nedeljska služba božja je ob pol deveti uri vsako nedeljo v slovenski cerkvi v Priesterhausgasse.

NOVA KORISTNA PRIDOBITEV

Prejšnji petek je poštno ravnateljstvo v Celovcu dalo v promet 4 električne avtomobile za dostavo poštnih paketov. S tem je napravljen prvi odločilni korak pri modernizaciji dostave poštnih paketov v Celovcu. V kratkem bodo prišli v promet še nadaljnji elektro-avtomobili za dostavo v Celovcu in v Beljaku. Skupno bo v prometu 15 takih vozil, ki bodo nadomestili najprej zelo defektna vozila na bencinski pogon, nato pa tudi že starinske konjske vprege.

Ob vzpostavitvi prometa z elektro-paketnimi vozili so bili navzoči med drugimi prezident dr. Rippel, gradbeni svetnik dipl. ing. Breitwieser, ing. Schwebskichel in še drugi. Novi elektro-paketni avtomobili napravijo izredno lep vtis. To so okusno grajeni, rumenkasto prepleskani vozovi, ki so podobni malim avtobusom. Njih tek je skoraj brez šuma in seveda brez nadležnega izpuha. Energijo za pogon motorja daje okrog 1000 kg teška baterija. Zato pa je mogoče te vozove ob vsakem času in tudi ob vsaki temperaturi postaviti takoj v obrat. Ti vozovi so zgrajeni izredno smotrno, da se pri nakladanju in skladanju prihrani čim več časa.

Uvedba elektro-vozil omogoča, da bo dostava paketov hitrejša in točnejša, pomeni nadalje olajšanje dela za vozača in delavce. Elektro-vozila so izdelek dunajskih tvornic Fiat, garažo v Celovcu imajo ob kolidvoru, baterije pa je dobavila tvornica akumulatorjev dr. Jungfer v Bistrici v Rožu.

VABILO

Igralska družina iz St. Vida v Podjuni gostuje v nedeljo, dne 12. aprila, ob 8. uri popoldne v Prosvetnem domu v Žitari vasi z igro „RAZVALINA ŽIVLJENJA“.

Igro bodo ponovili v nedeljo, dne 19. 4., pri Voglu v St. Primožu.

Vsi prisrčno vabljeni!

PLIBERK

Na cvetno soboto, dne 28. marca, se je okrog 8. ure zvečer pripetila na cesti od žel. postaje proti Pliberku težka prometna nesreča, katere žrtev je postal trgovski nastavljenec iz Pliberka, Jožef Widmayer, rojen 15. 6. 1926 na Prevaljah. Ko se je peljal zvečer z motornim kolesom proti Pliberku, je nenadoma opazil pred seboj voz, ko je bil že tik za vozom. Hotel je voz prehiteti, oz. se ga izogniti. Vendar je bila razdalja med njim in vozom prekratka, tako

da je zadel z desno roko ob voz. Radi brzine motorja pa je bil sunek tako močen, da si je Widmayer zlomil roko, vsled padca pa nato še tilnik in je obležal na mestu

mrtev. Krivda je v glavnem v zanikrosti voznika, kateri je vozil brez luči. Tudi ni bilo zadaj na vozu vidno pritrjeno znamenje, kakor to predpisujejo prometna pravila.

Z rajnim je izgubila firma Herzele vestnoga uslužbenca, stanovski tovariši pa nesebičnega in odkritega prijatelja. Najbolj pa občutita izgubo brat in sestra, ki sta prišla iz njegove domovine, da se od njega poslovita. Kako je bil rajni priljubljen, priča udeležba pri pogrebu. Saj Pliberčani že dolgo ne pomnijo tolike udeležbe, vencev in cvetja, kakor ga je bil deležen rajni Widmayer. Lepo je bil zastopan Touring klub iz Pliberka s florom zastrtimi lučmi, godba iz Libuč ter pevski zbor. Med spuščanjem krste in grob je zadel z bližnjega hriba salva, kot zadnji pozdrav rajnemu.

Ob grobu so se od rajnega poslovili mil. g. prošt, ki so ob asistenci g. kaplana vodili sprevod. Nato se je v imenu prijateljev in

Pri nas na Koroškem

znancev od tukaj in iz domovine v ganljivih besedah poslovlil g. Rudi Strojnik, za njim pa še predsednik Touring kluba. Končno se je še enkrat vsem zahvalil za obilno udeležbo mil. g. prošt. Že je padel mrak, ko so se pričele množice razhajati. Vsem, ki so pokojnega poznali, bo ostal v spominu kot vesel in zvest prijatelj.

Vsem, ki so rajnega na zadnji poti spremljali, kakor še posebej darovalcem cvetja, izrekamo v imenu žalujočih sorodnikov prisrčen Bog plačaj!

Naj bo rajnemu lahka zemlja, v kateri počiva njegovo telo, duša pa naj za svoja dobra dela in verska načela, katerim je bil vedno zvest, prejme plačilo večne radosti.

GREBINJ

(Apel na vest.) „Naš tednik“ je poročal, da imamo pri nas samo ob izjemno redkih slučajih v cerkvi slovensko pridigo. Reči moramo, da to stanje ni ne katoliško, ne koroško. Pri nas bi morala biti vsako nedeljo ena pridiga slovenska. Duhovniki imajo dolžnost, da nam pridigujejo vsako nedeljo. In mi imamo pravico, da slišimo vsako nedeljo pridigo. In imamo pravico, da slišimo vsako nedeljo pridigo v našem jeziku. To je naša naravna pravica. Papež Pij XI. je rekel — kakor je poročal „Tednik“ —: „Naravna in nadnaravna pravica vernikov je, da molijo, pojejo in slišijo božjo besedo v svojem materinem jeziku.“

Ni dvoma, da imamo mi pravico, da sli-

KMETJE, POZOR!

Ali ste že odgovorili tvrdki „Elin“? Udeležite se nagradnega tekmovanja. Zahtevajte dopisnice in pojasnila pri

Joh. Lomšek, Zagorje, p. Eberndorf

Kupujte „Robax“-motorje SAMO pri strokovnjaku

Joh. Lomšek, Zagorje

šimo vsako nedeljo pridigo v našem slovenskem jeziku. To bi bilo katoliško. Fara šteje poldrug tisoč duš. Recimo, da šteje trg 500 duš. Ostalo so kmetje. Bivši gospod župnik Ninaus je rekel: „Die Bauern sind doch Slowenen (kmetje so Slovenci).“ Rekel

te ostanke pokopali tukaj pod starodavno gumno. Pri Mačku so stari ljudje in nihče se ne spominja, da bi se kdaj čulo o kaki nesreči ali kaki nalezljivi boleznii, ki bi opravičila tak hiter pogreb. Odkod in kdo je bil tu pokopan in kdo je pokopal, se ne ve.

STRPNA VAS

Pri Krajgerju so dobili družinski naraščaj! Malega Alberta so sprejeli bratci in sestrice kot sedmega člana z velikim veseljem v svojo sredo. Krajgerjevimi staršem pa raste družinsko veselje. Najstarejši zapreže konje in cel voz se jih pelje na njivo, da pridne ročice migljajo. Kakšno veselje, ko so zbrani vsi okoli dobrega ateja in skrbne mamice, ki ima vse tako neizmerno rada. Seveda so tudi skrbni pri tako obilni družnici! Božja Previdnost pa za vse skrbi. Več takih družin in s prepričanjem bomo mogli reči: „Vse je vihar razdjal, narod bo zmiraj stal!“ Botra sta bila Jožef Hainz in Vida Hainz.

CENEJSI SMO

Vistra za obleke — krasni vzorci od S 42,80 naprej, zavese od S 12,60, kovtri od S 148.—, moške delovne hlače S 79.—

ROLF KASSIG

Celovec — Klagenfurt, Benediktiner Platz 7

BRESKA VAS

Pri Lužniku kar pridno skrbijo, da bo imel vsak svojega naslednika, najprej „je dobila“ teta Mica kot botra majhno Mojčko. Nato pa atej svojega Foltija in sedaj mora imeti tudi mama svojo naslednico in drago Matildo. Mala Matilda je bila krščena na 22. marca, za botra sta bila organist Miha Sadjak in njegova žena Pepca Sadjak.

BISTRICA

Koreju in Lizki je bilo pri Figovalu že zelo dolgčas in zato sta vedno zopet prosila, da bi dobila še enega otroka, da bi se lažje igrali. Njuna želja se je izpolnila, na cvetno nedeljo so krstili malo Kristino Marijo. Botra sta bila Pavel in Marija Visočnik iz Doba. Nekdo nam je povedal, da ima na Bistrici še več otrok take želje kot Korej (Nadaljevanje na 8. strani)

„Dobro. Veš, da te imam kakor svojega. Brata ne bi mogel bolj ljubiti kakor tebe. Prišel je čas, ko ti ni treba več služiti. Zadnje čase si več na cesti kakor doma. Sleherni hoče le Cimbuo: Cimbura naj gre z nami, me od vseh strani prosijo. Ni me sram zaradi tega, ker vem, da si pri tem enako preudaren kakor jaz, odkrit in moder. Vem tudi, da si močnejši od mene in zato srčnejši ter pogumnejši kot jaz. Res je, da je vožnja s teboj bolj varna kakor z menoj. Nisi le izvrsten kočijaž, pod mojim vodstvom si postal tudi izvrsten gospodar. Nisi vetrnjak, nisi površen in omahljiv. Potrpežljiv si na polju in ne braniš se petkrat, šestkrat povlačiti njivo, da je rahla kakor blazina in sipka kakor mivka in šele tedaj pušči sejati. Ljudje imajo zaupanje vate, zato meščani naročajo in prosijo tebe tudi za poljska dela. Veš, da nisem prodal volčičev, ampak sem jih naučil voziti, da bi doma zmogli z njimi delo. Tebe venomer kličejo in želijo: Zna naložiti, nikoli ne zvrne, nikoli ne obtiči, voz naloži visoko kot gora, da se pod vrati duši, porine pa, da se obok stresa in izpahne, poveljujejo ljudski glasovi tvojo moč. Vem, da si počasen v mišljenju. Vse tvoje misli so v glavnem usmerjene v sedanost, zato mislim jaz na tvojo bodočnost. Pri meni odslužiš do svetega Martina, kakor je treba in se spodobi. Do tedaj bova zate vse oskrbela. Dala bova narediti voz, jaz ti odstopim potrebni les, ti boš plačal samo kolarja in kovača, kupila bova pluge, brane, kočijo pa si izbereš v Pragi. Ko bo vse to nared, bom šel v Netolice, zadnjo nedeljo oktobra, tedaj je velik konjski sejem, šla bova tja in tam si boš kupil konje. Po Martinovem se posloviva in odselil se boš v Pisek in začel vozariti na lastno pest.“

Kmet je govoril mirno in resno. Iz njegovih besed je bilo čutiti, kako se je ukvarjal z mislijo, kako je v njem zorela, dokler ga ni vsega prevzela. Vse je temeljito premislil in preračunal, sedaj je samo čakal, kaj bo hlapec na to odgovoril.

Ta je gledal v tla in mirno sedel. Kmetov načrt ga je presenetil in ga s svojo smelostjo ohromil. Le počasi, kakor je Cimbura vobče, bil preudaren v rednih razmerah, se mu je v glavi jasnili kmetov načrt. Toda takoj so v njem vstajali tudi ugovori.

„Nimam toliko denarja. Ne bo dovolj za vse,“ je dejal Cimbura po kratkem molku in pogledal gospodarju v oči.

„Imaš ali ne,“ je odgovoril Kovanda, pripravljen na odpor. „Plačal boš, kolikor imaš, ko ti bo zmanjkalo, bom pa dal jaz, jaz, kmet Kovanda. Za poroka ti bom in pol Piska nama bodo dali na up.“

„Boj se dolga, drži se pluga,“ me je učil oče.

„Bog in dolg. Teh dveh ne bo konec. Vsi smo dolžni: Bogu dušo, cesarju davek, staršem spoštovanje. Plačamo, kakor in kadar moremo. Dolga se hitro rešiš, ker si trezen in varčen.“

„Dolg je s človekom iz iste skleda in pri njem v postelji leži!“

„Dobro. Tudi na to sem mislil. To bo šlo tudi brez dolga. Ko boš samostojen, se lahko oženiš in žena bo z doto plačala, kar bo manjkalo.“

„Ne hvali moža zaradi imena — ne jemlji žene zaradi do-te!“

Tako sta drug drugega napadala. Cimbura je ugovarjal, Kovanda je ugovore spodbijal, zavračal, dokler mu ni posla potrpežljivost.

„In kaj misliš?“ je končno udaril naravnost. „Da bom jaz večno gospodaril in ti pri meni služil? Postarala se bova ti in jaz. Jaz bom šel v kot, ti pa se moraš pobrigati za svoj kruh, misliti na lastno starost, dokler si zdrav in močan. Ne išči sreče, ne hlataj po njej! Pa se ji tudi ne ustavlja in ne beži pred njo. Ali ne bereš v sv. pismu: Človeku ni dobro samemu bit! Ne postavljaj se proti redu in toku tega sveta, to se huje kaznuje nego vsak drug greh,“ je govoril gospodar.

Cimburovo srce je zagnil val žalosti.

„Torej me podite proč?“ je vprašal naravnost. Cimbura se je domislil, da je morda gospodar nanj ljubosumen, morda mu je v nadlego in zopr, rad bi se ga rešil in sedaj išče primerno pretvezo, da bi se mogla s častjo raziti.

„Bog v nebesih mi je pričal, da ne,“ je skoraj jezno zakričal Kovanda. „Najprej sem ti povedal, da te imam kakor za svojega in zato tudi skrbim zate kakor za svojega. Pojdi, posvetuj se s svojimi in videl boš, da ti bodo rekli isto kot jaz.“

V kmečki sobi je spet postalo tiho. Kovanda je nalašč molčal. Vedel je, da gre za veliko stvar. Cimbura se mora zanjo prostovoljno odločiti. Priznati jo mora za koristno ali pa jo zavreči. To bi seveda Kovanda najraje slišal, nerad bi zgubil zvestega hlapca, toda tega ne sme pokazati, niti z besedo, da si ne bo kdaj očitil, da ni storil svoje dolžnosti.

„Vi mi ne prodate Dobra in Divje?“ je nenadoma spregovoril Cimbura.

„Veš, da ne prodam. Pri Kovandu sta zrasla, pri njem bosta tudi poginila. Kupil si boš svoje konje in vzljubil jih boš bolj kot tuje. Ni modro, da bi človek navezal srce na žival in da bi žival križala in mešala njegova pata in načrte.“

(Dalje prihodnjič)

Laže, ko govori o resnici

Da je „Brezvestnik“ res brez vesti, da resnico potvarja in da laže, kjer le more, kaže zelo nazorno spet tale slučaj:

Pred volitvami je dne 18. februarja t. l. „Brezvestnik“ na 8. strani zapisal, „da se je odposlanec kliče v Mohorjevi hiši obrnil na generalnega revizorja iz Dunaja, ki je pravkar s priznanjem zaključil pregled dosedanjega dela Zveze slovenskih zadrug, da bi od njega dosegel poseg v združeno organizacijo“.

Ta vest je od začetka do konca zlagana. Nikdar se namreč nikdo ni obrnil na glavnega revizorja zaradi posega v združeno organizacijo, katero vsaj mi smatramo za nepolitično in skupno organizacijo. Zato pa imamo še vedno pravico izraziti svoje mnenje in tudi svoje predloge glede te organizacije v „Našem tedniku“; smo to storili in bomo še storili.

Kot svojo politično organizacijo in avantgardo svoje politične skupine pa smatra „Brezvestnik“ slovensko združništvo. Do tega prepričanja mora priti vsakdo, kdor bere in kdor je prebral zgoraj omenjeno številko „Brez-vestnika“. Saj je tam črno na belem napisano, da so samo tisti nekaj naredili v združništvu, ki so proti KDS in ki niso v KDS. Resnica pa je ta, da si hočejo nekateri privzeti monopol na združništvo, zato pa imajo seveda tudi odgovornost in morajo prenesti vsaj malo kritike. Zaradi skupnosti pa ravno tu nečemo javno kritizirati, četudi bi večkrat mogli.

Zato moramo tudi vsi pritrditi besedam

generalnega revizorja, ko je samo ponovil obče znano in uveljavljeno pravilo vsakega pravega združništva: „Nedopustno je sleherni vplivanje od zunaj, zlasti pa sleherni pritisk in vmešavanje politike v združno organizacijo.“ To velja za vse in še prav posebej za ozki krog okrog DF, ki si lasti slovensko združno organizacijo na Koroškem. Da je to resnica, kaže zopet zelo nazorno zadnja (20.) številka „Brez-vestnika“, ko piše o zadnjem občnem zboru Zveze slovenskih zadrug. Tu spet najprej piše o neki intervenciji pri generalnem revizorju, da naj bi ta nepravilno posegal v združno organizacijo. Pozneje pa le prizna, da te intervencije ni bilo in pravi, da se je le nekdo zanimal o možnosti ustanovitve še ene Zveze. Vsakdo pa ve, da se Zveza ne ustanavlja kar tako iz zraka in da je treba za ustanovitev Zveze toliko in toliko zadrug, ki o tem avtonomno odločajo. Tu nima prav nobene besede tudi ne generalni revizor in noben „klikar iz Mohorjeve hiše“, pa tudi ne „Brez-vestnik“, in tudi ne kakršni plačani uradniki v zadrugah in podobnih organizacijah, ampak izključno le združniki sami, ki o tem avtonomno odločajo.

Zato ostane laž le laž, pa naj še toliko zatrjujejo v „Brez-vestniku“, da pišejo resnico. Naj povedo jasno, kdo je bil iz Mohorjeve hiše, ki je pri generalnem revizorju v Celovcu ali na Dunaju zahteval poseg v slovensko združno organizacijo na Koroškem? Odgovorijo pa naj z resnico, ne z novo lažjo.

Nečloveško so ga mučili!

Pavel Melitijev je bil duhovnik in od leta 1941 škof pravoslavne cerkve. Vršil je službo misijonarja. Ko so nemške armade bile potisnjene iz Rusije, se je tudi Melitijev umaknil pred boljševiki. Dovolj in preveč je že trpel od njih. Odšel je v Rim. Tam je leta 1946 prestopil v kat. Cerkv. Spoznal je, da je to edina prava Kristusova cerkev. Na čem je to spoznal? Sam pravi takole: „Zlom ruske državne cerkve kaže, da more biti samo tista cerkev prava, katere vrhovni poglavar je duhovnik. Ta pogoj je samo v rimsko-katoliški Cerkvi polno izpolnjen, kjer ima papež, naslednik apostola Petra, kot prvi med škofi neomejeno vrhovno oblast.“ — Dalje: znamenje prave Kristusove cerkve je veselost. In to je uresničeno samo v rim.-kat. Cerkvi. Ruska cerkev je samo narodna cerkev. — K temu pride še tretje: Kristus je ustanovil samo eno cerkev: Ti si Peter, skala. Na to skalo bom sezidal svojo cerkev. In peklenška vrata je ne bodo premagala.“

Zdaj pa si oglejmo, kako se je godilo Melitijevu, ki ga je tudi papež po prestopu v kat. Cerkv imenoval za škofa. Dolgih 12 let je Melitijev prebil v boljševiških ječah in koncentracijskih taboriščih. Sam pripoveduje takole:

„Leta 1910 sem bil posvečen v duhovni-

ka (pravoslavne cerkve) in sem postal misijonar v severni Rusiji. Že je napočilo leto 1916, ko sem kot misijonar potoval od mesta do mesta, od kraja do kraja v severni Rusiji. Že se je kazalo na obzorju svetlikanje rdeče revolucije. Dne 7. novembra 1917 so boljševiki prevzeli oblast. Cinično so imenovali to zmago „nekrvavo revolucijo“. V resnici pa nobena revolucija ni zahtevala toliko človeških žrtev kakor ta. Do konca leta 1918 sem moral še precej neovirano misijonirati. Kajti sever države se je še vedno bojeval proti boljševizmu.

Dne 20. februarja 1922 so me zaprli kot protirevolucionarja in me vrgli v ječo arhangelske Čeke. Čekisti so tepli jetnike z železnimi šibami in z bikovkami, metali so jih z mostov v vodo. Pozimi so polivali nesrečnike tako dolgo z vodo, da so zledeneli v ledene stebre. Videl sem, kako so bili duhovniki v ječah križani. Ni nobene grozovitosti, ki je ne bi bili vršili v Čekinih zaporih.

S posebnim veseljem so čekisti žalili verska čustva jetnikov. Na kraje, določene za sedenje, so pribili ikone, svetniške podobe. Kdor je hotel sedeti, je moral sedeti na teh podobah. Ker so verniki v tem videli sramotenje Matere božje in svetnikov, niso hoteli sedeti. Cele dneve, dá, cele mesece

so morali stati v svojih celicah, dokler se niso slednjič izčrpani zgrudili.

Takoj ob začetku sem bil krvavo tepen. Očitati so mi dejanja, ki jih nisem nikdar storil. Zahtevali so, naj Boga sramotim. Ker sem to odločno odklonil, so me vrgli v bunker, poln lačnih podgan. V ta bunker so zapirali posebno v veri zveste kristjane, duhovnike, častnike, izobražence. Lačne podgane so se vrgle na ubogo žrtev in so jo navadno razgrizle do krvave smrti. Ko sem vstopil v podganji bunker, sem se pokrižal, kakor da grem v gotovo smrt. Toda Bog je hotel, da sem v tej muki ostal živ.

Ko so čekisti videli, da me podgane niso umorile, so me vrgli v ledeno celico, kjer sem moral pet dni in pet noči prenašati brez kruha in vode strašen mrz.

Ker me tudi tukaj ni bilo konec, me je neki vojak z velikim ključem tako tolkel po glavi, da sem se nezavesten zgrudil. Ko sem v celici na tleh ležal v krvi, so me oblivali z vodo, da bi me pripravili zopet do zavesti.

Slednjič so me peljali k „sodnijski obravnavi“ pred revolucijsko sodišče. Obsodili so me na 5 let težke ječe zaradi protirevolucije. Odkazali so mi eno izmed celic za poedince oziroma posameznike. Bivanje v teh celicah v boljševiških ječah je posebno mučno, ker so te celice nalašč za mučenje uravnane. Kdor preživi tak zapor v celicah za poedince, ta mora biti jeklene-za zdravja.

Čez eno leto so me vtaknili v občestveno celico. S tem se je za me začela nova življenjska doba. Ne morem reči, da je bila znosnejša. Jetniška uprava je gledala zlasti na to, da je duhovnikom nalagala ponižujoča in težka dela. S pobožnim nadškofofom Arzenijem Smolencem iz Rostova sem moral čistiti stranišča in pralne prostore, kidati nesnago iz stranišč in opravljati raznovrstna druga umazana dela.

Julija 1925 sem bil odpuščen in podal sem se v Moskvo. Svojo posebno nalogo sem videl v tem, da sem povsod deloval kot misijonar. Brezbožna propaganda je napravila ogromno škodo. Tedaj je GPU poostrila preganjanje cerkve. Dobil sem povabilo in bil sem naprošen, naj sodelujem z GPU. Zahtevali so od duhovnikov, naj vohunijo za boljševike. Vsak teden naj bi „Oddelku za cerkvene zadeve“ pri GPU poročali, kaj verniki pripovedujejo in kritizirajo. Odklonil sem sodelovanje. Takoj so me zopet zaprli in vrgli v zloglasno ječo

BRZOJAVKA IZ MILANA!

potem ko je naše sestrsko podjetje circus apollo — stop — doseglo pri dveh lanskoletnih turnejah po avstriji velikanski uspeh — stop — se pripravlja sedaj glavni del circusa apollo ena v milanu — stop — za start za svojo prvo gostovanje po avstriji — stop — garantirano svetovna elita cirkuške ureditve — stop — vse točke sporeda za avstrijo nove — stop — državna premiera petek desetega aprila dvajseti uri lienz nasproti tovrstnemu kolodvoru (živinski trg) — stop — nadaljnje predstave v lienzu nepreklicno samo soboto enajstega in nedeljo dvanajstega aprila popoldne pol starih in zvečer ob osmi uri — stop — nato trinajstega do šestnajstega aprila beljak in sedemnajstega do dvajsetega aprila celovec — stop — veselimo se na avstrijo — stop — direkcija apollo-circusa sedaj milano.

Spomini na škofa Rožmana

(Pripoveduje Alojz Vauti, župnik v Selah) (Nadaljevanje)

V Sele pa se je škof Gregorij pripeljal za moj srebrni mašniški jubilej 4. jul. 1936 z msgr. dr. Jagodicem ter je s svojo navzočnostjo in pridigo zelo povzdignil lepo far-no slovesnost.

V svetovni vojni je tudi Slovenijo zadelo strašno gorje. Pod zasedbo Nemcev in Italijanov so padale številne žrtve. Kako težaven je bil položaj škofa Rožmana. Mnoge je z osebnim posredovanjem rešil iz zaporov. Z bistrim očesom pa je opazil, da grozi narodu nesreča ne le od okupatorjev, marveč tudi od strani protikrščanskega komunizma. Dvignil je glas proti tej usodopolni nevarnosti. Zato se je nanj razlil srd in sovraštvo ideoloških voditeljev tega gibanja, ki so se zavestno držali preizkušenega načela: „Udari pastirja in čreda se bo razkropila.“ Z lažmi, obrekovanji in podlimi podtiknanji so mu skušali oblatiti ugled v domovini in preko nje. Vztrajal je in bi ostal na svojem mestu, da ga ni prijateljski poziv iz Celovca prepričal, da je bolje, če se saj začasno umakne. In tako se je podal na grenko pot begunstva z namenom, da se čimprej spet vrne. Tudi to vrnitev so mu prijatelji odsvetovali in prepričali.

Ko je bil od Angležov interniran na okolišno mesto Celovec, sem ga nekolikokrat obiskal. Poznalo se mu je, kako ga tarejo skrbi, a čez vse močno je živela v njem vera v božjo previdnost. Bog že ve, zakaj je pri-

pustil, da so nad verni slovenski narod prišle take težke preizkušnje! Božjih načrtov zdaj še ne umemo, jasni pa nam bodo pozneje, če ne na tem svetu, v večnosti gotovo. Bolelo ga je pa, da so celo na Koroškem nekateri nasedli lažem in klevetam zoper njega.

Sedemdesetletnico obhaja škof Gregorij med ameriškimi Slovenci, daleč od domovine. Ogromna večina njegovih ovčic se ga spominja s spoštljivo vdanostjo in ljubeznijo. Tudi mi, koroški rojaki, gledamo nanj z očitnim občudovanjem, ker nam je vzor delavnosti, zvestobe, ljubezni do Cerkev in naroda, ker kljub hudim preizkušnjam stoji trdno kakor svetilnik v viharnem morju. Crucis pondus et praemium — križa teža in plačilo! Gospod ga je obložil s težkim križem, naj mu prisodi tudi bogato plačilo v zemski in nebeški domovini!

IVAN STARC:

Spomini na škofa dr. Gregorija Rožmana

Škofu dr. Gregoriju Rožmanu je mogla le zavestna zlohotnost in načelna sovražnost do katoliške Cerkve in njenega odličnega zastopnika odreči iskreno ljubezen do naroda. Že ko je bil v Celovcu, je bil vodja in duša akademije slovenskih bogoslovcev. Četudi je bil zelo zaposlen, je našel še vedno časa, da se je udeleževal vsega, kar je pospeševalo skupnost slovenskih bogoslovcev, celo tamburaških vaj se je udeleževal in igral pri orkestru bugarijo pod nezob-

Butirki. GPU-sodišče me je, ne da bi me zasliševali, obsodilo na 7 let težkega dela v koncentracijskem taborišču.

Z mnogimi drugimi jetniki sem bil preganjan v Kazahstan. V Kazahstanu so nas odpeljali v pečeno puščavo. Nobenega drevesa, nobenega grma, nobenega poslopja ni bilo tam, samo pesek in nebo. Čisto nova koncentracijska taborišča je bilo treba sezidati. Ponoči smo trpeli vsled mraza, nihče ni imel odeje, da bi se bil odel. Podnevi nas je mučila vročina. Da bi nas še bolj mučili, so nam dali za jed močno presoljene ribe. Za žejo pa ni bilo v puščavi nobene vode.

Proti koncu leta 1937 sem bil odpuščen iz koncentracijskega taborišča. Začelo se je novo življenje. Toda ostalo je življenje stalnih zasledovanj, pomanjkanj in preganjanj. Če me je usmiljen človek hotel vzeti v svojo hišo, je mogel to samo s strahom storiti. Kajti takoj je bil povabljen pred GPU in tam posvarjen. Brez živilske nakaznice, brez dovoljenja za bivanje sem bil prisiljen nestalno in bežno potovati iz kraja v kraj. V gozdovih in votlinah sem imel službo božjo, sem pridigoval in delil sv. zakramente.”

Kolesa znamk PUCH, JUNIOR in RWC

Vsi nadomestni deli za kolesa Vsi kmetijski stroji

Johan Lomšek

Zagorje — št. Lipš. P. Eberndorf
Zahtevajte brezplačne cenike. — Ugodni plačilni pogoji. — Prodajam tudi na odplačila v brokih.

Farna mladina v ŠT. JAKOBU V ROŽU uprizori na belo nedeljo, dne 12. aprila ob ½3. uri popoldne in ob 7. uri zvečer Finžgarjevo igro

„DIVJI LOVEC“

Ljudska igra s petjem v 4 dejanjih. — Sodeluje 26 igralcev. — Nova scenerija! — Vstopnina je prostovoljna.

„Divji lovec“ je najbolj znana, največkrat uprizorjena Finžgarjeva narodna igra. Dejanje se vrši pred 100 leti na Gorenjskem in pokaže krivično mogočnost oblasti in bogatinov, proti kateri se upro mnogi, tudi „divji lovec“. Vmes se prepleta ljubezen med Janezom — divjim lovecem in Majdo, rihtarjevo hčerko.

Vsi prisrčno vabljeno!

nim vodstvom rajnega g. Menteja. Smelo trdim, da je bila pod njegovim vodstvom povezanost slovenskih bogoslovcev najboljša.

Te povezanosti ni zanemarjal niti tedaj, ko je bil že vsučiliški profesor v Ljubljani. Kadar je mogel, je prihitel med svoje znance iz bogoslovja, da jim je pomagal pri duševnem pastirstvu. V Sv. Lenartu je rad obiskal svojega ožjega rojaka iz Šmihela, preč. g. Sadjaka in mu pomagal pri raznih svečanostih. V dobrem spominu so še njegovi nagovori na moške. Celu Hodiše so ga mogle pozdraviti in poslušati njegovo besedo.

V živem spominu se je ohranil pri nas sledeči dogodek. Ko je dr. Rožman postal leta 1929 ljubljanski škof in je prišel v Št. Lenart na obisk, so ga prišli pozdravit pevci z Brnce in so mu zapeli na čast več pesmi. V svoji zahvali pevcem je škof naglašal: „Dokler boste peli, boste Slovenci.“ — S tem je poudaril spet, kako čuti s svojim narodom in kako želi, da bi ostali, kar so po svojih prednikih. Na rožnivo nedeljo je imel govor za može in potem še pri glavni službi božji pridigo, ki je navduševala za odločno življenje po veri.

Kakor nobenemu slovenskemu koroškemu duhovniku, tako tudi dr. Rožmanu v Ljubljani ni bilo prizanehaeno trpljenje. To je najbolj pokazal proces proti njemu po zlomu nacizma. Trudil se je, da lažja usodo svojemu narodu, prosil in posredoval je pri zasedbeni oblasti za žrtve, ker je vedel,

da so nedolžni. Celu to dobroto so mu šteli pri procesu v zlo.

Obiskal sem dr. Rožmana ravno v dnehu, ko je bil v Ljubljani proces proti njemu. Ljubljanski radio je prinašal dnevno poročilo o procesu. Zanimalo me je, kaj reče škof sam na vse te obdolžitve. Kratko mi je odgovoril, da v vsem, kar so do tedaj poročali, ni niti ene resnične trditve. Videl pa sem, kako ga boli, da se mu tako nehalno vrača njegova ljubezen, zvestoba, vse nesebično požrtvovalno delo za častni in večni dobrobit naroda.

Radoveden sem, ali bodo krogi, ki so povzročili krivični proces proti škofu Rožmanu, ki so se sedaj — kakor zatrjujejo — odpovedali Stalinovemu komunizmu in hočejo po izjavah merodajnih voditeljev revdirati tudi svoje stališče do katoliške Cerkve, ali bodo ti sedaj popravili krivico, ki so jo storili svojemu škofu. Ali pa bodo pustili madež na sebi in bodo molčali? Sedaj, ko v Ljubljani uradno nočejo biti več komunisti, bi bil čas, da se popravi krivica škofu, ki pač ni drugega zagrešil, kakor da je porabil svoje odlično mesto, da pomaga svojemu narodu, kjer je le mogel, ne da bi pri tem škodoval krščanskim načelom. Ali mora zato živeti v pregnanstvu? Mogoče je to zadeva, na kateri more pokazati sedanja vlada, da se je v resnici odrekla ekstremni komunistični miselnosti. Socialisti na Angleskem ali v Nemčiji, pa tudi v Avstriji, bi gotovo ne hoteli trpeti takega madeža na svoji stranki.

Mladi prijatelji, naprej k novemu življenju!

Novo življenje vstaja v naravi. Leto za letom se obnavlja to tajinstveno vstajenje novega življenja in vzbudi tudi v človeku nove življenjske sile in moči. Pomlad vstaja v človeštvu in na vseh področjih človeškega udejstvovanja ustvarja ta od zgoraj prihajajoči duh novo, zdravo življenje.

Mladina vstaja — se prebujajo! Saj je to najbolj lastno mlademu človeku. Pa to vstajenje ni nekaj neurejenega, slepega in megljenega. Noče podirati, le zidati hoče na novi stavbi, postavljeni na božjih temeljih. Mladi se dvigajo in izganjajo ozkosrčni duh sebičnosti, ki je zanesel v človeštvo vse bridke stiske in grenke krize današnjih dni. Kakor silen pomladni vihar gre skozi človeštvo zahteva po pravičnosti, poštenosti, bratstvu in ljubezni.

Naš čas je strašno zaljubljen v ta kos zemlje. Zato ga pa tudi večkratni neuspeh in gospodarska kriza spravlja do strašnega obupa, snov mu je višek in zadnji cilj življenja. Postal je slep za vse vzvišene ideale življenja. Svoje oči je zaril v zemljo in zdaj ne vidi več neba. Tem močnejše pa se je iztrgal iz prašnih duš klic po višjih ciljeh, ki segajo nad vso minljivost življenja in vabijo človeka v vzvišenejši svet.

Vse v naravi je pripravljeno, da uveljavi svojo voljo in sledi večnim, nepisanim zakonom. In kaj je z nami? Bomo imeli toliko moči, da bomo tudi mi šli po pravi poti, če treba po poti trpljenja do src svojih bližnjih? Bo li klic po vzvišenosti vrednih idealov in slovenski kulturi našel pri nas odziv?

Poslušajmo in čuli bomo klic narave, tako le piše nekje R. Vouk: „Tu sem in pri našam vam božji dar — v igred. A ne, da bi jo samo gledali in občudovali, ampak da delate. Primate za delo in delajte! Vsi, prav vsi imate dela dovolj!“

Tako ima človek vse roke polne dela: on se prijazno nasmehne ter orje, seje, sadi — dela od rane ure do zadnjih sončnih žarkov. Zadovoljen si briše pot s čela, ki mu ga je porosilo delo. Dela za sebe in svoje ljube, dela, da bo kaj imel. Tudi človeška v igred — mladost, dragi mladi prijatelji, nam kliče nekaj podobnega. Poslušajmo! Mladost je kakor lepo cveteča roža. Človek je lep, raste in se krepi. Mladina se veseli življenja in ne pozna skrbi. Kmalu, kmalu mine rožni čas, mine mladost. Pomlad, čez katero sije mlo in mirno sonce, simbol našega življenja. Rože se res vrnejo vsako leto v isti svežini in lepoti, človek pa postane star in nek prijatelj ga začne klicati; kliče tako dolgo, da gre nekje dne z njim svojo zadnjo pot. Naše življenje traja komaj trenutke. Kdor hoče srečno živeti, naj že zgodaj v svojem življenju gre veselo na delo, da bo postal svoje sreče kovač.

In ravno tako je v narodnem življenju. Treba je vsejati tudi tu dobro seme kulture. Najprej si pridobivajmo sami veselja do prosvetnega in kulturnega dela, potem pa skušajmo vplivati tudi na druge. Ob tej priliki, draga mladina, bi apeliral na vas, da vršite tudi v tem smislu kulturno delo, da zbirate novih naročnikov za list „Naš tednik—Kroniko“. To naj bo pobuda za vse one, ki jim narod ni prazna fraza. Z veseljem smemo danes ugotoviti, da je našel prvi poziv pri krajevnih voditeljih našega narodnega življenja polno razumevanje. Dnevno prihajajo v upravo naslovi novih prijateljev našega tiska. Ta nadvse razveseljav pojav hkrati lepo označuje dobro ljudstvo, ker pričča, da se s podvojeno vnemo in toploto začinja oklepati svojega glasila.

Kaj naj nam je naš list? Le predobro znamo vsi — bralci, sotrudniki in uredništvo — ceniti pomen svojega „Tednika“ ki naj je vodnik in prijatelj v času, ki je okoli nas toliko teme in sence. Ne samo glasnik osebnih želj in teženj, naš list hoče biti tudi klicar k trdni, neomajni veri v nepisane paragrafe vsega narodnega in socialnega življenja. In nato še ogledalo velikega življenja okoli nas in zrcalo našega lastnega narodnega življenja. Da ne razpademo v drobce, ampak neprestano rastemo v stanovsko in narodno edinstvo in smo tako polnovredni ud človečanske družine in vendar spet samo otroci Njega, ki je življenje tudi našem, slovenskemu narodu.

Mnoge so res še pomanjkljivosti okoli „Tednika“. Skromen je, le enkrat na teden izhaja — a naš je, naše domače glasilo. In ob rasti števila svojih prijateljev, naročni-

Za našo mladino

IZ SLOVENSKEGA KULTURNEGA ŽIVLJENJA

MILKA HARTMAN:

Povest o pridni Terezinki

Za vasjo je mala koča, kjer živita mati, oča, ki imata hčer edinko, pridno, mlado Terezinko.

— Kaj ne boste nič vprašali me, otroci veliki, mali, kaj je v hiši to čudo, da iz nje beži vse hudo?

Kar povem vam po pravici in pohvalim po pravici: „Čudo to je Terezinka, staršev pridna hčer edinka.“

Kakor pridna je čebela — nikdar ji ne zmanjka dela. Pravijo, kdor pridno dela, dosti ima tudi jela!

Kadar mladi dan posije, hitro vstane, se umije, skrbno si počese kodre, očke vpre v višave modre.

Najprej Stvarnika pozdravi in nato veselo pravi: „Dobro jutro, mama zlata, Bog daj srečo, ljubi ata!“

Trde cokljice natakne, žehtar pri studenčku splakne, v hlevce gre, pomolze kravo, ve: „Za vse je mleko zdravo.“

Dekleta kuharskega tečaja v Šmihelu se utirajo za bodoče življenje.

VERA IN DOM

Spet leži pred nami nova številka kulturne revije „Vera in dom“. Prejšnji teden je torej izšla 3. številka tega mesečnika. Ta številka je po vsebinsko dobrih člankih kakor tudi po lepih pesmicah posvečena velikonočnemu času. Uvodna slika nam

O koroškem deželnem muzeju

Muzejsko društvo na Koroškem z neutrudnim predsednikom dr. Gotbertom Morojem si je pridobilo mnogo zaslug za narodopisja naše koroške domovine. Zdaj, ko je spet odprt koroški deželni muzej, je njegov ravnatelj dr. Moro na časnikarski konferenci prejšnji teden mogel podati izčrpno poročilo o delovanju tega za koroško zgodovinsko nad vse pomembnega društva. Sporočil pa je tudi načrte, katere namerava to društvo izvesti s svojim delovanjem v bližnji bodočnosti.

Med drugim hoče ustanoviti in podpirati manjše muzeje po važnejših krajih na Koroškem. Razširili bodo sedanji muzej na Križni gori (Kreuzberg) v Celovcu. Deželni muzej bodo obogatili s dvorano, v kateri bo razstavljena ročna obrt. Tukaj bo v veliki meri prispeval kovaški mojster Elbisberger iz Gmünda s svojo razstavo stare žebeljarje umetnosti.

Muzejsko društvo izdaja znanstveno tudi preko

kov in sotrudnikov se bo in se mora razmahniti, da zadosti slehernim željam.

Mladina naša! Spet gre poziv nate, da pokažete svojo narodno dejavnost. Tvoj list ti kliče: Zbiraj novih prijateljev, nesil list v zadnjo našo hišo, kjer še s spoštovanjem obdajajo našo materino govornico!

Tudi mladinska stran vam bo poskušala biti zanaprej prijatelj in vodnik v pošteno življenje, prav kot doslej. Pri tem bi vas spomnil samo na to, da bo v prihodnje naša mladinska stran postala bolj prosvetna in kulturna. S tem pa nočemo spodrinuti do sedaj tako pridno se oglašajočega mladega živčava, saj mladina in kultura spadata skupaj. Velikega pomena je, da se

Do zajuterka pospravi, pušclje v bogčev kot postavi, v oknih rožicam prilije, predno sonce toplo sije.

Pred jedjo vsi skup zebrajo in po jedi so podajo: očka v gozd, na vrtec mama, v šolo Terezinka sama.

Ona že pozna oliko — nič ne govori veliko; se ne krega, ne prereka, če jo dražijo — ne veka.

Če so šolarji poredni, vsi kričavi in nečedni — mirno jih bo posvarila, kakor mama, poučila:

„Oj, prijatelji, ni lepo, ko ravname tako slepo! Pridni, pametni bodimo, dobrih se reči učimo!“

V šoli vedno je pozorna in učitelju pokorna; skrbno naredi nalogo — naučila se bo mnogo!

Kolikrat od kateheta so pokarana dekleta, vse preveč ti zlobudrajo, ko so vprašana — ne znajo.

Terezinka na vprašanja veliko pokaže znanja, vsem je vzgled — in za plačilo dajo ji gospod — darilo.

Kaj? Marijino podobo! Jo obesila je v sobo, s cvetjem s polja zdaj krasi jo. Vsa večer pa pred Marijo sklene drage vse v molitev — O, to sveta je daritev srca mladega deklečka, lepša je ko pesem pičkal!

Ako ste še radovedni, pri nalogah, delu redni: Kar odkrito mi recite, kaj še slišati želite.

Najprej boste obljubili, da se pridno naučite, boste vsega, kar edinka zna in dela — Terezinka.

káže, kako se celo svet malih zamisli v skrivnost Velikega petka. Razen tega nam slike v tej številki kažejo pokanje možnarjev in blagoslovitev jedil po starem običaju na „krsnico“. Nadalje imamo še slike dveh slovenskih kulturnih skupin. Mladim ugankarjem je tudi v tej številki ustrezno. —

med našo koroško mladino razširi „Naš tednik“ čimbolj, da ga bodo imeli v vsaki družini, kajti našo mladino moramo peljati po poti narodne zavednosti in poštenja, da bo nekoč v dobro in ponos posameznim družinam in celokupnemu narodu.

Kakor do sedaj pa bo tudi za naprej poseben del strani namenjen le Vam, dragi mladi prijatelji, da si boste dopisovali in si sporočali svoje težave in tudi lepa doživetja. Tu bomo nato objavljali vse Vaše spise in pesmice, ki jih boste pošiljali. Le glejte, da bo dopisov vedno dovolj! Torej mladina, naša mlada Koroška, naprej, k novemu življenju!

Urednik.

DOPISI

Narava in dekleta

Kmalu bo na novo zaživela narava, kmalu nas bo zopet potegnila nase in razveselila v svoji mladi lepoti, s svojim bujnim življenjem. Klicala nas bo s tisočerimi glasovi in stopile bomo v njeno sredo, sredi njenega življenja. Nekaj izredno vzvišene je narava v svoji celoti, v svojem prebujanju, rasti in umiranju! V naših dušah živi želja po življenju, narava pa ga je tako polna, zato tudi njen globoki vpliv na nas in odtod naša velika ljubezen do nje.

Še neka druga vez je med nami in njo. Narava-zemlja sprejema, prenavlja, daje. Iz majhnega semena, ki pade v njo, zraste roža, klas, drevo. In vsaka rastlina obrodí svoj sad. Ali ni, dekleta, narava podobna našega življenja? Tudi v naše duše se polaga v naši mladosti seme, to so besede in dejanja naših staršev in učiteljev. Naša naloga je, da ne pustimo tega, kar smo sprejele, zakopano v nas, marveč da predelamo to — kakor narava — v naše načrte in jih skušamo v življenju izvršiti. Sad našega življenja pa bo tisto, kar ne bo nam, temveč v prvi vrsti drugim v korist.

Dekle iz Roža.

Naše prireditve

VABILO

Dekleta iz Globasnice priredijo v nedeljo, dne 12. aprila, ob pol 3. uri popoldne pri šotarju versko igro „LILIJ“.

Vsi ste iskreno vabljeni!

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13			14	15	
16			17	18	19
20		21		22	23
	24		25	26	
27	28		29	30	31
32		33	34	35	
36		37		38	39
	40		41		

BESEDE POMENIJO

Vodoravno: 7 znižanje morske gladine; 10 kuhinjska potrebščina; 13 teža zaboja; 15 zaključek, rezultat; 16 molil (latinsko); 17 vinski grm; 19 avstrijska časnikarska agencija; 20 veznik; 21 ameriški general na Koreji; 23 vzklik ob bolečini; 24 skrajšano žensko ime; 25 dihljaj; 27 gora iz sv. pisma; 30 pristanišče v Albaniji; 32 enota delá (fizikalna); 33 bivša mednarodna organizacija za begunce; 35 pod, temelj; 36 označka za kemično prvine; 37 iz nje pečemo kruh; 39 ploskovna enota; 40 upanje; 41 drevo.

Navpično: 1 pisatelj, ki opisuje potovanja; 2 dolžnost kristjana; 3 pritrtilnica; 4 prihodnjik; 5 srd, slaba volja; 6 obrtnik, ki proizvaja neko brezalkoholno pijačo; 8 oseba iz sv. pisma; 9 kratica za kemično prvine; 11 osebni zaimek v množini; 12 drevo, simbol slovenske vasi; 14 kakor 16 vodoravno; 17 kakor 35 vodoravno; 18 jeza, gnev; 21 kovina; 22 lesena posoda, čeber; 24 prijeten gozd; 26 pes plemenite rase; 28 drugo ime za Perzijo; 29 številnik; 31 mohamedanski bog; 33 poseduje; 34 zrcalo duše; 38 ploskovna mera.

Naročite že sedaj mlatlince, grablje in obralnice za seno, kosilnice, rezalnice in gospodinjske štedilnike. Ugoden nakup za senene grablje in šivalne stroje. Trgovina s stroji **HANS WERNIG, Celovec-Klagenfurt, Paulitschgasse.** Obiščite nas ob četrtek na tedenskem sejmu na Benediktinskem trgu.

RAZGLAD PO SVETU

Prva slovenska šola v Kanadi. V Torontu je pred nedavnim organiziral slovenski duhovnik g. Kopač slovensko šolo. Namenjena je slovenskim otrokom. Pouk se vrši v dveh oddelkih. Šolo obiskuje 25 otrok. Kolikor je znano, doslej med Slovenci v Kanadi slovenske šole niso imeli in lahko smatramo torontski poizkus gojitev slovenskega materinega jezika v tujini kot prvo slovensko šolo v Kanadi.

Največji park. Največji javni park na svetu imajo v Dublinu. Park meri 704 ha. V njem stoji tudi eden največjih spomenikov, 63 metrov visok obelisk.

Ameriški trgovci se učijo tujih jezikov. Iz New Yorka poročajo, da je Max Shriver, predsednik Ameriškega lingvafonskega instituta, ki poučuje tuje jezike z gramofonskimi ploščami, izjavil, da se učni vedno več ameriških trgovcev in vodilnih organov trgovskih in industrijskih družb, ki trgujejo s tujimi državami, drugih jezikov.

Gospodinjski in gospodarski tečaji

Kmečka gospodarska zveza je tekom minule zime priredila vrsto kuharskih tečajev po Rožu in Podjuni. Od 9 do 15 deklet je obiskovalo vsak tečaj, ki je imel nalogo, da dekleta uvede v delo v kuhinji in v uporabo domačih pridelkov v kuhinji. Največja pozornost je bila posvečena pripravi vsakdanjih jedil. Pri vsem tem pa seveda kuharice tudi na praznike niso pozabile. O tem zadnjem so posebno pričale razstave, ki so bile ob zaključku posameznih tečajev.

V rožanski Smarjeti so se dekleta pod vodstvom Hance in Katice najpreje zbrale in v farnem domu je zadonela domača pesem in zavrtela se je kuhalnica. Mogoče se je v prvih dneh v rokah deklet, ki so ravne prišle od trdega poljskega dela, svinčnik bolj robato vrtel. Vendar so dekleta tudi to oviro prav kmalu premagale in tečaj je ustvaril tam deklinško šmarješko družino, katere je bila tudi naša Milka vesela, čeprav včasih rada malo „pojamra“.

Miklavževanje in razstava sta zaključila kuharski tečaj, ki je rodil močno voljo in željo, da bi Kmečka gospodarska zveza posredovala še več takega poučnega dela.

in njegovo ženo pozna. Za dobro slovensko stvar je pri Kališniku hiša odprta, odprta sta srce in tudi kašča.

Oba tečaja sta ob zaključku na skupni razstavi v mežnariji pokazala, da velja skupnost še več kakor posameznik in da skupno delo ustvarja v kuhinji in tudi na odru čudeže.

Oglasilo se je Libuško polje. Tudi tam se je dekletom zahotelo po gospodinjski izobrazbi. In če je Milka ustregla vsem drugim, seve domačim dekletom ni moglo ostati njeno srce zaprto. Tem domačim dekletom pa je odprla vse strune svojega srca in svoje glave in tako je libuški tečaj po svojem poteku in svojem uspehu dal tudi Milki novega poguma v delu in hotenju.

Tečaja v Narodnem domu v Dobrlivasi in v Horcah v šentviški fari sta istotako potekla v lepi harmoniji in v zadovoljstvo vseh udeleženk. Dobroliški tečaj je bil celo po obisku zaključne prireditve v Narodnem domu višek kulturnih prireditev v teh prostorih v vrsti zadnjih let.

Zaključek sezone pa je pomenil tečaj v Smihelu nad Pliberkom. Marta in Milka sta posvetili tečaju vse svoje moči, zato pa je tudi zaključna prireditev pokazala uspeh.

Tako stojimo danes ob koncu pridnega dela. Deset tečajev, mnogo nad sto udeleženk in dosti nad 2.000 obiskovalcev zaključnih kulturnih prireditev in razstav, pričča, da narod z velikim zanimanjem zasleduje delo Kmečke gospodarske zveze, ki s svojimi kuharskimi tečaji ne vrši samo gospodinjstvo-gospodarskega, marveč tudi kulturno poslanstvo.

Prve težave smo to sezono prebredli in nabrali smo tudi dosti izkušenj in tako bomo mogli pripraviti za prihodnjo zimo posvetiti vso pozornost. Tudi smo uspeli, da smo si z lastnim trudom nabavili vrsto pripomočkov, ki so za tečaje pač potrebni in jih ob pričetku svojega dela nismo imeli. Tam, kjer se gradi skupnost, ki sloni na trdni volji, ki sloni na požrtvovalnosti posameznika, tam gradimo na skali, čeprav dostikrat manjka šilingov.

VÖLKER-MÖBEL SPALNICE IN JEDILNICE

Naj ob koncu omenimo še tečaj za mlade gospodarje in kmečke sinove. Ta tečaj je bil na cvetno soboto in nedeljo v Mohorjevi hiši v Celovcu. Davke smo obravnavali in reševali in iskali pota, kako bi pomagali temu in drugemu. Izredno zanimanje za tovrstno pomoč se je zrcalilo v izrednem številu udeležencev in tako smemo tudi ta tečaj knjižiti kot lep uspeh Kmečke gospodarske zveze.

O delu tega zadnjega tečaja pa bomo ob priliki še pisali, da s tem nudimo tudi onim, ki se tečaja niso mogli udeležiti ali zaradi omejenega števila tečajnikov niso bili povabljeni, priliko, da se nekaj koristnega naučijo.

krme $\frac{3}{4}$ kg žitnega drobirja in pa 2 litra posnetega mleka.

Torej izgleda račun takole:
75 dkg žitnega drobirja po 2.— š. = S 1.50
2 litra posnetega mleka po 0.45 š. = S 0.90

Skupaj . . . S 2.40

Ako računamo 1 liter posnetega mleka po 50 grošev, se zviša gornja cena za vsak kilogram take krme na S 2.50. Iz tega vidimo, da je krmljenje posnetega mleka in žitnega drobirja še malo cenejše, gotovo pa ne dražje, kakor pa nakup beljakovinnaste krme. Pri tem pa moramo pomisliti, da pri posnetem mleku vedno zanesljivo

vemo, kaj krmimo, medtem ko pri kupljenih krmilih to ni skoraj nikoli zanesljivo. Ako pa imamo še posneto mleko doma, nam to krmljenje še mnogo bolj poceni. Danes pa je pri sedanjih cenah za svinje in jajca zelo važno, da računamo z vsakim grošem. Zato letos pujskom po odstavitvi, mladim prascem in tudi svinjam za pleme in za pitanje in pa piščancem ter kokošim ne bomo več krmili dragih dokupljenih krepkih krmil, ampak v čim večji meri posneto mleko z dodatkom žitnega drobirja, kakor je v zgornjem računu omenjeno. Tako bomo krmili najceneje in bo posneto mleko uporabljeno res najboljšje.

Kako se pravilno prehranjujemo?

Nekaj zelo umestnega in koristnega se mi zdi, da spregovorimo nekaj besed o prehrani. Saj je od pravilne prehrane v veliki meri odvisno naše zdravje.

Napačno je mišljenje, da jesti zna in ve vsak; glavno je, da imamo kaj jesti. Pomislite samo, koliko se greši pri nas s preveč in premočno začinjimi jedili. Neprimerne posledice tega načina prehrane je, da so naše bolnice prenatrpane z bolniki, ki obolijo na želodčnem čiru in na čiru na dvanajsterniku. Poleg tega pa je danes vsaj statistično dokazano, če že ni klinično, da so stalna in premočna podraževanja želodčne sluznice tudi neposredni vzrok najstrašnejše bolezni človeka, ki je rak!

Človeško prehrano moramo oceniti iz dveh ozirov oziroma stališč: z ekonomskega stališča namreč in iz prehranjevalnega ozira. Vsem je predobro znano dejstvo, da človek, ki se bori za svoj vsakdanji obstoj, ne more porabiti vsega svojega zasluga za hrano. Ne moremo pa tudi pozabiti, da naše telo nujno potrebuje vsak dan neko določeno količino prehranjevalnih snovi, da more pravilno in redno delovati. Te snovi porablja naš organizem med neprestanim delovanjem svojih organov, mišičja, ožilja, in dihal. Veliko pa se jih izloča kot neporabnih po prebavi in izločilih, ali pa se izcejajo in izhlapevajo skozi telesno kožo. Treba jih je stalno nadomeščati, sicer pešata življenjska sila in telesna toplota, ki se iz teh snovi proizvajata.

To nadomeščanje se vrši z zauživanjem in prebavljanjem hrane in z dihanjem zraka. Človek se prehranjuje z rastlinskimi in živalskimi živili, v katerih so vse snovi, ki

JOH. VÖLKER Celovec-Klgft., Villacher Ring 45-47 V bogati izbiri tudi na obroke in kreditne pole

so potrebne za našo normalno prehrano. Te snovi ali spojine so: kisik, beljakovine, ogljikovi hidrati, toščca, razne soli in voda. Nahajajo se v živilih v različnih razmerjih.

Vsa živila pa niso zaužitna in prebavna surova in neizpremenjena. Razen vode in nekaterih v vodi raztopljenih soli, moramo vsa druga živila razmeščati in raztapljati in nekatere celo z dišavami poboljšati, da postanejo užitna in prebavna. Treba jih je s kuhanjem, pečenjem, praženjem pripravljati, da dobimo iz njih okusna jedila. Meso je treba razmeščati, kar moremo doseči, če nekaj časa visi ali pa če se kisa v oksidni vodi. Naredi se v njem mlečna kislina, ki izpreminja vezivo v klej. Kuhanje in pečenje pa meso še bolj omehča. Rastlinska živila, sočivje (grah, fižol, bob, leča itd.), kuhamo, da luščine, ki obdajajo zrna, razpadejo in se škrob razmehča. Testu se pridene kvas, iz katerega se v pečji zaradi toplote razkroji ogljikova kislina, ki razredči testo, da se kruh bolje speče.

Koliko potrebuje človek hrane?

Množino energije v živilih določimo po množini toplote, ki je potrebna, da se živila oksidirajo ali izgore. Merilo toplote, pa je tako zv. kalorija. Kalorija je ona množina toplote, ki je potrebna, da se 1 kg vode segreje od 0° na 1° C. S to mersko enoto merimo oksidacijo ali izgorevanje živil. 1 g beljakovin potrebuje, da se spremeni v sečnino, 4,1 kalorij. 1 g ogljikovega hidrata potrebuje, da se razkroji v vodo in ogljikovo kislino, tudi 4,1 kalorij in 1 g toščce ali pa masti, olja itd. potrebuje 9,3 kalorij, da se izpremeni v glicerin in razne tošččne kisline.

Odrasel človek, ki je približno 70 kg težak, potrebuje na dan pri mirni legi in v postelji 1.890 kalorij, pri lahkem delu v sobi 2.520 kalorij, pri težkem delu pa približno 4.200 kalorij.

Iz tega kaj lahko zaključimo, koliko mora vsakdo od nas na dan pojesti. Ker pa so snovi v različnih živilih različno zastopane, človeku ne bi bilo mogoče živeti samo od ene vrste živil. Tako ne bi mogel človek živeti od samih beljakovin, ki se v glavnem nahajajo samo v mesu in njegovih izdelkih, ker bi vsak dan moral pojesti najmanj 3 kg mesa, da bi se nabralo 2.200 kalorij. Ravno tako ne zadostujejo ogljikovi hidrati in maščobe brez beljakovin, ker se telesne beljakovine pripravljajo in obnavljajo le iz beljakovin v hrani. Rastlinska živila pa imajo vse premalo beljakovin in toščce, da bi nam sama zadostovala. Zato je najbolj primerna in umestana t. zv. mešana hrana, t. j. primerna zmes živalskih in rastlinskih živil. Okrog 70 kg težak človek bo rabil, kadar ni zaposlen s težkimi deli, 36 kalorij za 1 kg svoje teže in torej 2.520 kalorij na dan. Precej velika količina živil prehaja neizrabljena preko našega prebavljalnega aparata, zato je potrebno, daujemo nekaj več, kakor pa je teoretično preračunano.

Pripomniti je še, da poleg hrane rabi odrasel človek še približno 2.500 g vode, ki jo rabi za raztopljevanje raznih izločkov pri potenju, dihanju, v prebavi in v srčnih organih. Vodo zaužívamo v različnih tekočinah: kot vodo samo, kot mleko, ki ima 87 delov vode, kot juho itd. V pitni vodi so raztopljene razne soli, ki so ravno tako za življenje neobhodno potrebne. Nekaj soli je že v vsakem živilu, večja potreba pa se jedi primeša.

Za izboljšanje okusa jedi uporabljamo dišave in začimbe (česen, čebula, poper), ki obenem dražijo želodčno sluznico, slinavke in ostale žleze, da izcejajo več sokov, ki so potrebni za prebavo. Vendar bi osebno priporočil, da jih uporabljamo res z največjo opreznostjo zaradi res katastrofalnih posledic, kadar z njimi začnemo pretiravati.

Množina hrane kakor tudi kakovost se ravna po starosti, po poklicu, po letnih pri-

VÖLKER-MÖBEL Kuhinje - divani - naslanjači.

likah oziroma letnih časih. Dokler človek raste, potrebuje mnogo več snovi, kakor pa jih oddaja. Kadar je človek odrasel, mora pa v navadnem življenju in razmerah toliko oddati, kolikor je sprejel. Kadar premalo zauživa, takrat jemlje primanjkljaje iz snovi, ki so že v telesu. Najprvo porabi toščce, potem ogljikove hidrate, nazadnje pa beljakovine. Pri preobilni hrani, posebno če zaužívamo v znatnih količinah masti in ogljikove hidrate, ki so najbolj bogato zastopani v sladkorju, se pa redimo.

Človek tudi zauživa stvari, ki nimajo skoraj nobene redilne vrednosti, pač pa živčevje prijetno dražijo ali uspavajo. Imenujemo jih nasladila. To so predvsem kava, čaj in kakav. Včasih so zdravniki smatrali tudi vino za nasladilno sredstvo, po naj-novejših izkustvih fiziologije pa vino uvrščamo naravnost med prehranjevalne snovi. Ostale alkoholne pijače so bolj škodljive našemu zdravju kakor pa koristne. Zato je najboljše, da jih čim manj uživamo. Posebno škodljive so alkoholne pijače za mladino.

Z ekonomskega stališča gledano je najbolj primerna za človeka hrana, ki jo zaužívamo z maščobami in ostalimi živili, ki niso mesnega porekla. Meso je namreč prehranbena snov, ki nam energetično zelo malo zaleže z ozirom na visoko nakupno ceno mesa.

Kar se pa zdravja samega tiče, naj bodo naša jedila dobro in okusno pripravljena. Pretiravanje pa so vedno škodljiva za naše telo in zdravje.

Alfa mlečne centr fuge, Alfa molzne naprave dobavljva promptno: Kurt Markt & Co. CELOVEC-KLAGENFURT, St. Peter, končna postaja obusa. Völkermarkter Strasse Nr. 117

Vzporedno s Smarjeto sta tekla tudi tečaja na Suhi in v Cirkovčah. Suški fajmošter in g. Mlinar v Cirkovčah sta dala prostora na razpolago in vesela dekleta so se z velikim navdušenjem vrtela okrog štedilnika, obenem pa so poslušala tudi poučno besedo svojih učiteljic.

Zaključna prireditev na Suhi je našla odmev celo v ameriški Venezueli, ko je stric Joško z velikim zanimanjem sledil poučnemu delu svoje nečakinje Marte. Marti pa je pomagala Marija, ravno tako, kakor je v sv. pismu tudi zapisano.

V Cirkovčah pa sta Mojca in Franoka storili svoje delo kar vzorno in so bila tudi tam dekleta zadovoljna z napredkom v kuharskih umetnostih, kar je pokazala pliberška razstava.

V Železni Kapli pa so šolske sestre v šesttedenskem tečaju nudile dekletom iz vseh belskih grabnov pouk in kratek čas. Tudi tam so z razstavo in kulturno prireditvijo dekleta zaključile tečaj.

Da seveda pri teh važnih gospodarskih prireditvah niso smeje manjkati Sele, to se pač razume. Sele pa so tako raztrgana fara, da bi en tečaj sam ne zadostoval. Imeli smo zato kar dva tečaja in sicer pri Kališniku na Sajdi in v farnem domu pri cerkvi. Da je Kališnik dal svoj dom, svojo kuhinjo, drva in vse drugo potrebno na razpolago, se nihče ne bo čudil, kdor Jankota

Posneto mleko je najboljše

Če boste rekli v mlekarni, kamor oddajate mleko, da je posneto mleko najboljše, bodo začeli takoj sumljivo gledati in bodo kmalu pripravljani, da zmerijo odstotek toščcobe v mleku, ki ga oddajate. Za mlekarno torej posneto mleko ni dobro. Pač pa je posneto mleko najboljša hrana za mlade živali.

Vse živali, ki proizvajajo meso in mleko, potrebujejo beljakovine. Te v navadni krmi navadno ni toliko kakor pa je živali potrebujejo in jo moramo zato dodajati v drugi krmi, v takozvanih krepkih krmilih. Taka krma so razne oljnatne tropine, nadalje pa tudi ribja, mesna in krvna moka ter posneto mleko.

V krajih, kjer zaradi velike oddaljenosti do mlekarn, oddajajo maslo, je na razpolago posneto mleko. Drugje pa je mogoče za razmeroma nizko ceno dobiti v mlekarni posneto mleko. Zaradi naraščanja količine mleka v mlekarnah, bo gotovo mogoče dobiti posneto mleko v vedno večji množini. Pa tudi pri napravi masla za domačo porabo bodo na razpolago večje ali manjše količine posnetega mleka.

Ako na vsakih $\frac{3}{4}$ kg žitnega drobirja (šrot) damo 2 litra posnetega mleka in dodamo še 2% klajnega apna, je to krepka krma izredno dobre kakovosti.

Taka krma je zelo dobra za plemenske svinje pa tudi za pitanje svinj. Seveda pa mora biti posneto mleko še popolnoma sladko ali pa popolnoma skisano, nikakor pa ne napol kislo. Ako imamo dosti posnetega mleka, je odveč vsak nakup krepke beljakovinnaste krme. Na to večkrat ne pomislimo, ko premišljujemo, kaj naj bi najbolj uspešno krmili.

Ako moramo krepko krmo za svinje in kokoši kupovati, bomo krmljenje uredili tako, da bomo primešali na 80% žitnega drobirja 20% beljakovinnaste krepke krme, katero moramo večinoma kupiti. Cena za to beljakovinnasto krmo (ribja, mesna in krvna moka) je okrog 4.50 do 5 šil. za 1 kg. Tudi žitni drobir moremo računati po 2 šil. za 1 kg. Vsak kilogram kupljene krepke krme stane torej:

80% od S 2.— = S 1.60
20% od 4.50 = S 0.90

Skupaj . . . S 2.50

Ako pa je cena za beljakovinnasto krepko krmo po 5 šil. za 1 kg, se poviša cena za mešanico krepke krme na 2.60 šil. za vsak kilogram.

Ako pa krmimo posneto mleko in žitni drobir, nadomesti vsak kilogram gornje

Nova maša v Celovcu

Rev. Daniel F. Jurkiewicz, roj. leta 1928 v Milwaukee-u v Ameriki, je študiral v svojem rojstnem mestu bogoslovje. Njegov škof ga je poslal nato na bogoslovno fakulteto Canisianum v Innsbrucku. Tam je bil letos za Veliko noč posvečen za mašnika. Ker bo odpotoval domov v Ameriko šele letos poleti, ga je povabila celovška mestna župnija, naj bi imel slovesnost svoje nove maše v Celovcu, kjer se je mudil primiciant že lansko leto na primiciji svojega študijskega kolega.

K oltarju bodo spremljali novomašnika še nekateri njegovi ameriški in angleški študijski kolegi. Novomašno pridigo pa bo imel preč. g. Colerus v. Geldern, prijatelj novomašnika. Primicija bo dne 12. aprila ob 8.45 v mestni župni cerkvi pri sv. Ilju. Na predvečer bo ob 19. uri kratek nagovor in novomašniški blagoslov. Poleg novomašnika Jurkiewicza bo podelil novomašniški blagoslov tudi ameriški novomašnik rev. Russel George Becker, ki je bil v Innsbrucku tudi posvečen letos za Veliko noč.

Slovenske oddaje v radiu

CELOVEC (val 417.2 m)

Poročila in objave pri vsaki popoldanski oddaji.

12. aprila: 7.15 Verski govor — Sonce čez hribeček gre, pesmi v nebo done... — 13. aprila 14.30 Tedenski pregled — poje tercet (Adamič-Fajnik-Zerzer). — 14. aprila: 14.30 Zdravniški vedež — Hodil po zemlji sem naši (II. del). — 18.30—18.55 Literarni večer. — 15. aprila: 14.30 Za ženo in dom. — 16. aprila: 14.30 Okrog ženitovanja (II. del). — 8.30 Ura pesmi. — 17. aprila 14.30 Po svetu: Francija (III. del). — 18. aprila: 8.45 Za našega malega poslušalca — šport — 19. aprila: 7.15 Verski govor — Glasba po željah poslušalcev.

TRST II. (306.1 m ali 980 kc sek)

Dnevne oddaje: 7.15—8.30, 11.30—14.45, 17.30—24.00. — Ob nedeljah: 8.00—24.00. — Poročila dnevno: 7.15, 12.45, 14.00, 19.45, 23.15. — Ob nedeljah 8.15, 12.45, 19.45, 23.15.

10. aprila: 13.00 Glasba po željah — 19.00 Kraji in ljudje — 21.17 Kako nastane zemljevid? — 11. aprila: 13.00 Šramel kvintet in pevski duet — 13.30 Kulturni obzornik — 19.00 Pogovor z ženo — 21.00 Malo za šalo - malo za res — 21.30 Koncert zbora Tržaški zvon — 22.00 Vieuxtemps: Koncert št. 5.

RADIO VATIKAN

Oddaje vsak četrtek in vsako soboto ob 19. uri. Vsako nedeljo ob 18. uri „Verska ura“. (val 50.25, 31.10, 25.55 in 196 m)

PARIZ (val 30.17 in 41.89 metrov)

Oddaje vsak dan od 19. ure do 19.20

LJUBLJANA (val 202.1, 212.4, 327.1 m)

Zdravstveni nasveti vsak torek ob 17.30. Kmetijski nasveti vsako nedeljo ob 15.30 — Vsak dan ob 19.00 na valu 327.1 m oddaja za inozemstvo.

CIRKUS APOLLO I NA KOROŠKEM

Lansko leto smo mogli v Celovcu in v Beljaku ter po drugih večjih koroških mestih občudovati atrakcije in prireditve cirkusa Apollo II. Že takrat smo omenili, da ima cirkus Apollo II še sestrsko podjetje, to je cirkus Apollo I, ki je bil na potovanju po italijanskih mestih, nazadnje v Milanu. Ta cirkus bo gostoval prihodnje dni na Koroškem in bo predvajal okrog 20 popolnoma novih senzacij. — Povsod po Italiji, kjer je ta cirkus gostoval, je doživljal zaradi svojega izredno bogatega in uspelega

Nahut
Ein seltsam klingender Name — er bezeichnet die gerösteten Samen der Kichererbsen, die man im Orient dem Kaffee beimgibt. Heute gilt auch dort in zunehmendem Maße Franch-Kaffeewürze als vollkommene Würze.
Die milde Kaffewürze von Weltgeltung
Koro-Franck

sporeda veliko navdušenje vseh deset- in sto tisoč gledalcev. Direktorja cirkusa, gosp. Emila Wackerja in vse cirkuške osebe, je sprejel v posebni avdienci tudi papež Pij XII. — Že opozarjajo lepaki po koroških mestih na te svojevrstne prireditve cirkusa Apollo I, vse bralce pa opozarjamo na današnji brzojav, ki nam ga je poslal cirkus Apollo iz Milana in ki ga objavljamo na 5. strani „Našega tednika“. — Kakor so bili v 85 velikih mestih Italije navdušeni gledalci nad prireditvami cirkusa, tako bodo gotovo navdušeni tudi vsi obiskovalci na Koroškem.

Pri nas na Koroškem
(Nadaljevanje s 4. strani)

in Lizika, pa to je čudno, da imajo starši za vse drugo denar, samo zato ne, „da bi kupili si otrok“!

Družine in hiše brez otrok so se zapisale smrti, eden ali dva otroka jih ne rešita!

SELE

V zgodnji vigradi je tudi cesta postala kmalu kopna, le del ceste med Grabnarjevo in Hajnžičevo žago, ki leži v senci, je še pokrival debel led. Težko smo že pričakovali avtobusnega prometa, a čez omenjeni del ceste ni mogel voziti noben avto. Upali smo, da se bo cestna uprava lotila dela in utrla avtom prosto pot; toda ta se je izgovarjala, da bi jo delo stalo več tisoč šillingov, teh pa da nima. Župan je hotel vpreči brezposelne, ti pa so se izgovarjali, da je doba tlake že davno minila, da se lotijo dela le za plačilo. Tako bi morali čakati še par tednov, da bi toplo vreme stajalo debeli led.

Zadeva pa se je vendar ugodno in hitro rešila. Boroveljski poštni ravnatelj in selski orožniški inspektor sta z energičnim dejanjem napravila konec vsemu oklevanju. Organizirala sta samopomoč; lastnoročno sta s svojimi ljudmi, to je: šoferji, orožniki in s pomočjo carinikov šla na delo in v petih urah je bila cesta prosta ledu in pripravna za avtopromet. Ali je zdaj tiste, ki jim je službeno poverjena skrb za ceste, kaj sram?

URADNE OBJAVE

Koroška zbornica obrtnega gospodarstva

Zavod za pospeševanje gospodarstva

TEČAJ ZA SERVIRANJE V CELOVCU

Zavod za pospeševanje gospodarstva pri koroški trgovski zbornici priredi v tednu od 13. do 18. aprila 1953 v Celovcu tečaj za serviranje, ki bo obsegal 45 učnih ur. Prispevek: S 65.—.

Prijave je nasloviti takoj na zavod za pospeševanje gospodarstva pri koroški trgovski zbornici v Celovcu, Bahnhofstrasse 40, kjer je mogoče dobiti tudi pojasnila o učni snovi, kraju tečaja in podobno.

LODRON, Beljak, Lederergasse

Modroci, tridelni, la črtkasti gradl 340.—, „Cosy“, idealni modroci z jeklenimi peresi 780.—, Gradl za modroce, la črtkasti, 10 let garancije. Trpežni kovtri 148.—, Kovtri iz brokata 265.—, Prevelka za tla, 100 cm širine 19.80, Pregrinjala, rožasta, 80 cm 12.—, Pregrinjala, rožasta, 120 cm 19.60.

KARL PUTSCHER

konjski mesar
Celovec
Pischeldortstr 12
Telefon 15-22
Prevezavamo tudi zavarovane konje če sila koljeno podvsnji in ponožci

KINDERWAGEN lepe oblike in poceni v velikih izbiri
BELJAK
Kullerer VILLACH Italienerstr. 1

Naš iskreno ljubljeni soprog, brat, stric in svak, gospod

živinozdravnik dr. Erich Scheicher
vladni veterinarski svetnik v pokoju

nas je za vedno nenadoma zapustil dne 5. aprila 1953 v starosti 58 let, po življenju, ki je bilo vse posvečeno samo delu in njegovi družini.

Njegovo življenjsko pot označuje velika pripravljenost vedno pomagati, ter zvesto izpolnjevanje dolžnosti kot oficir v obeh vojnah.

Kdor ga je poznal, ta ve, kaj z njim izgubimo.

Dragega pokojnika smo spremili k zadnjemu počitku v sredo, dne 8. aprila, ob 15. uri od hiše žalosti (Grebniško predmestje 21) na mestno pokopališče.

V Velikovicu, dne 9. aprila 1953.

Rosa, soproga; dr. Hartwig, Waltraut, Gudrun, Sigrid, otroci: Elsa, Erma, Tilli, dr. Harald, sestre in brat; družine Wernitznig, Stromberger, Jantsch in Dueller v imenu vseh sorodnikov.

Plašči iz balonske svile dežni in za motoriste najceneje v strokovni trgovini V. TARMANN, Celovec - Klagenfurt, Völkermarkt Str. 16

Spalnice iz mehkega lesa, kuhinjske oprave, omare, zložljive postelje, divani, tapacirano pohištvo, po raznih cenah pri

RUDOLF SLAMA,
tovarna pohištva,
Klagenfurt, St-Veciter Str. 15,
telefon 2258.

Oblastv. konc. **KUHARSKA ŠOLA** sprejema nove prijave in predprijave. Za manj premožne cenejši tečaji. — Hedwig Sichi-Egger, Celovec - Klagenfurt, Villacher Ring 31

Dobro znane **Bleyle**

pletenine dobite spet pri Sperdin, Celovec-Klagenfurt. Kdor Bleyle pozna, kupuje Bleyle.

Akumulacije za traktorje in avtomobile dobavlja Weiser v Celovcu-Klagenfurt, Paradeisergasse 10.

KINO

CELOVEC-KLAGENFURT

Prechtl
Predstave ob 16.00, 18.15 in 20.30
Od 10. do 16. IV.: „Tanzende Sterne“.

Stadttheater
Predstave ob 16. in 18. uri, ob ponedeljkih tudi ob 20. uri.
Od 10. do 13. IV.: „Der schweigende Mund“.
Od 14. do 16. IV.: „Grosses Konzert“.

Ikon-Filmsko gledališče v Pliberku
Od 11. do 12. IV.: „Fanfaren der Liebe“ (tudi za mladino).
Od 15. do 16. IV.: „Die Tochter des Kapitän“.

KOROŠKA ZBORNICA OBRRTNEGA GOSPODARSTVA

OBVEŠTILO

V zvezi z raznimi oglasi, ki naj bi vzbudili videz, kakor da morejo trgovci z radio-aparati nuditi kupcem posebno ugodne nakupne pogoje, daje koroški gremij trgovcev z radio-aparati sledeče pojasnilo:

Vsak trgovec radio-aparatom more pri nakupu novega radio-aparata vzeti stari aparat v račun do vsote S 500. — Zračunavanje starih aparatov v označni višini pa je vsekakor mogoče samo pri nekaterih tipih radio-aparatom. Ravno tako je seveda tudi vsak prodajalec radio-aparatom pripravljen prodati aparat na mesečne obroke, ki so po S 45.— in tudi manj, kar je odvisno od višine naplačila in od starosti modela aparata.

Voljo živo da SCHLEPPE-PIVO

Hranilnica in posojilnica Celovec

sprejema dnevno vplačila v pisarni
Zadružne zveze, Pavlič. ul. 7, v Celovcu

Predsednik uraduje ob četrtek in sobotah od 9. do 12. ure

GUMIJASTI ČEVLI Z VRVICO Z MOČNO OBLOGO IZ BOMBAŽA
Bergbauer
ZA MOŠKE, ŠTEV. 40—46 S 91-70
ZA ŽENSKO IN FANTE, ŠTEV. 35—39 S 89-90

OTROŠKI GUMIJASTI ŠKORNJI Z MOČNO OBLOGO IZ BOMBAŽEVINE
Landwirth
V VELIKOSTIH 23—26 S 48-30
27—30 S 52-9
31—35 S 59-10
NOGAVICE ZA ŠKORNJE 35—46 S 16-80

DOBITE V TRGOVINI S ČEVLI IN GUMIJASTIMI PREDMETI

Kupujte predvsem pri trgovcih, ki oglašajo v našem listu!

List izhaja vsak četrtek. — Naroča se pod naslovom: „Naš tednik“ Celovec, Viktringer Ring 26 — Naročnina mesečno 3 šil. za inozemstvo 4 dolarje letno — Lastnik in izdajatelj Narodni svet koroških Slovencev. — Odgovorni urednik Albert Sadjak. — Tiska tiskarna Družbe sv. Mohorja, vsi v Celovcu, Viktringer Ring 26. — Tel. šte. uredništva in uprave 43-58. — Poštni šte. 69.795